

## ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

### «ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ»

---

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α´ ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

##### Άρθρο 1

##### Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας

1. Για την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκησή τους ισχύει η αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας.
2. Οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων επιβάλλεται να ερμηνεύονται σε αρμονία προς την αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας. Διατάξεις που προβλέπουν περιορισμούς στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων είναι στενώς ερμηνευτέες.

##### Άρθρο 2

##### Κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων

1. Οι προβλεπόμενοι στην ισχύουσα νομοθεσία περιορισμοί που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, πέραν εκείνων των επαγγελμάτων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο κεφάλαιο Β´ του παρόντος, καταργούνται μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από την δημοσίευση του παρόντος.
2. Ως περιορισμοί, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, νοούνται οι εξής:
  - α) Η ύπαρξη, δυνάμει προβλέψεως νόμου, περιορισμένου αριθμού προσώπων τα οποία δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα σε όλη την επικράτεια ή σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, είτε ο αριθμός αυτός ορίζεται ευθέως είτε προσδιορίζεται εμμέσως βάσει πληθυσμιακών ή άλλων κριτηρίων και χορήγηση διοικητικής αδείας για την άσκηση του επαγγέλματος μόνον προς συμπλήρωση του αριθμού τούτου.
  - β) Η εξάρτηση της χορηγήσεως διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγέλματος από την εκτίμηση της διοικητικής αρχής ως προς την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης προς τούτο, που θεωρείται συντρέχουσα όταν η προσφορά υπηρεσιών εκ μέρους των προσώπων που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί για την άσκηση του επαγγέλματος δεν είναι

ικανοποιητική για το κοινωνικό σύνολο, είτε καθ' όλην την επικράτεια είτε σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, ενόψει αφενός του αριθμού των προσώπων που ασκούν το επάγγελμα και αφετέρου των προς ικανοποίηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου, ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών.

γ) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της ασκήσεως επαγγέλματος έξω από ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εντός του οποίου και μόνον είναι αυτή επιτρεπτή.

δ) Η επιβολή της υπάρξεως ελαχίστων αποστάσεων μεταξύ των εγκαταστάσεων προσώπων που ασκούν το επάγγελμα.

ε) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της δημιουργίας περισσότερων εγκαταστάσεων ή επαγγελματικής δραστηριοποίησης σε περισσότερες εγκαταστάσεις, σε ένα ή περισσότερα γεωγραφικά διαμερίσματα.

στ) Η πρόβλεψη αποκλειστικής δυνατότητας ή απαγόρευσης διάθεσης είδους αγαθών από ορισμένη κατηγορία επαγγελματιών εγκαταστάσεων.

ζ) Η επιβολή της ασκήσεως επαγγέλματος ή η απαγόρευση της ασκήσεώς του υπό ορισμένη ή ορισμένες εταιρικές μορφές ή ο αποκλεισμός της ασκήσεώς του υπό εταιρική μορφή, επιτρεπόμενης μόνον της ατομικής ασκήσεως αυτού.

η) Η επιβολή περιορισμών σχετιζομένων με τη συμμετοχή στη σύνθεση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, συναπτομένων προς την ύπαρξη ή την έλλειψη ορισμένης επαγγελματικής ιδιότητας.

θ) Η επιβολή υποχρεωτικών κατωτάτων ή ανωτάτων τιμών ή αμοιβών για την διάθεση αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών, είτε αυτές ορίζονται ευθέως είτε προσδιορίζονται εμμέσως με την εφαρμογή συντελεστού κέρδους ή με άλλο ποσοστιαίο υπολογισμό.

3. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορεί να προστεθούν και άλλοι περιορισμοί σε εκείνους που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα από τη ρύθμιση της παραγράφου 1 και η διατήρηση σε ισχύ περιορισμού αναφερομένου στην παράγραφο 2 ή θεσπιζομένου δυνάμει της παραγράφου 3, ως έχει ή με ηπιότερη μορφή, εάν :

I. Με τον περιορισμό αυτό επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και

II. Ο περιορισμός αυτός είναι πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την εξυπηρέτησή του και, από απόψεως εντάσεως της επεμβάσεως

στη σφαίρα της οικονομικής ελευθερίας, τελεί σε εύλογη αναλογία προς την σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος.

### **Άρθρο 3**

#### **Κατάργηση αδικαιολόγητων απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγελματών**

1. Η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγέλματος, πέραν εκείνων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο Κεφάλαιο Β' του παρόντος, όταν η χορήγηση της αδείας αυτής συναρτάται προς την, αντικειμενικώς διαπιστούμενη κατά δεσμία αρμοδιότητα, συνδρομή νομίμων προϋποθέσεων, παύει να ισχύει μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από την δημοσίευση του παρόντος. Από το χρονικό εκείνο σημείο, και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο επόμενο εδάφιο, το επάγγελμα ασκείται ελευθέρως μετά πάροδο τριμήνου από την αναγγελία ενάρξεως ασκήσεώς του, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων, στην κατά τις ισχύουσες στο χρονικό εκείνο σημείο διατάξεις αρμόδια προς αδειοδότηση διοικητική αρχή. Η αρχή αυτή δύναται, εντός τριών μηνών από την λήψη της αναγγελίας, να απαγορεύσει την άσκησή του επαγγέλματος, στην περίπτωση που δεν συγκεντρώνονται οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία.

Έννομες συνέπειες που προβλέπονται στο νόμο επερχόμενες ή επιβαλλόμενες με διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση, στην περίπτωση ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς τη λήψη της απαιτούμενης προς τούτο διοικητικής αδείας, νοούνται μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος συναπτόμενες προς την έναρξη ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς προηγούμενη αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια διοικητική αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο, καθώς και προς την άσκηση του επαγγέλματος παρά τη διατύπωση προς τούτο απαγορεύσεως από την αρμόδια διοικητική αρχή.

2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως ως προς ορισμένο επάγγελμα από τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, αν η διατήρηση του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής αδείας επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, συνάμα δε πληρούνται προς τούτο οι προϋποθέσεις της αρχής της αναλογικότητας.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β´**  
**ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ**

**Άρθρο 4**  
**Συμβολαιογράφοι**

<b>ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ</b>	<b>ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ</b>
<p style="text-align: center;">Άρθρο 40, ν.2830/2000:</p> <p style="text-align: center;">« Άρθρο 40</p> <p style="text-align: center;">Δικαιώματα συμβολαιογράφων.</p> <p>1. Ο συμβολαιογράφος για κάθε πράξη που καταρτίζει και για κάθε παροχή υπηρεσίας που προσφέρει, αν σχετίζεται με την αρμοδιότητά του ή επιβάλλεται από το νόμο, όπως και για την έκδοση αντιγράφων και περιλήψεων , δικαιούται πάγια αμοιβή. Επιπλέον της αμοιβής αυτής και προκειμένου για πράξεις που το αντικείμενό τους είναι αποτιμητό σε χρήμα, δικαιούται να λάβει και αναλογική αμοιβή, που υπολογίζεται με βάση τη συνολική δηλούμενη αξία στο συμβόλαιο ή τη μεγαλύτερη αξία που καθορίζεται από την αρμόδια αρχή προσωρινά ή οριστικά. Τέλη και δικαιώματα που εισπράχθηκαν από το συμβολαιογράφο νόμιμα κατά τη σύνταξη του συμβολαίου ουδέποτε επιστρέφονται. Οι αμοιβές αυτές καθορίζονται τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Δικαιοσύνης και Οικονομικών, μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδας. Με όμοιες αποφάσεις ορίζεται ο τρόπος είσπραξης των αμοιβών των συμβολαιογράφων για τη διαφορά που τυχόν προκύπτει ανάμεσα στην αξία που δηλώθηκε για το αντικείμενο της δικαιοπραξίας και στη μεγαλύτερη αξία που οριστικά καθορίσθηκε από την αρμόδια αρχή.»</p>	<p>1. Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 40 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του Ν.2830/2000 Κώδικα Συμβολαιογράφων (Α'96) προστίθεται εδάφιο ως εξής: <b>«Η αναλογική αμοιβή επιβάλλεται να ορίζεται με την εκδιδόμενη σύμφωνα με το μεθεπόμενο εδάφιο κοινή υπουργική απόφαση σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της, εκφραζόμενης ή αποτιμωμένης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά υπολογίζονται.»</b></p> <p>2. Στο τέλος της παραγρ.1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων προστίθενται εδάφια ως εξής: <b>«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται ποσό αξίας αντικειμένου συναλλαγής πάνω από το οποίο η αναλογική αμοιβή για τη σύνταξη συμβολαίων δεν συνιστά την υποχρεωτική αλλά την ανώτατη επιτρεπτή αμοιβή, παρεχομένης της δυνατότητας συνομολογήσεως ελευθέρως, με έγγραφη συμφωνία μεταξύ του συμβολαιογράφου και του δίδοντος την εντολή προς σύνταξη συμβολαίου, μικρότερης αμοιβής. Μη προκυπτούσης συμφωνίας, η ανώτατη επιτρεπτή αμοιβή συνιστά τη νόμιμη αμοιβή . Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων εδαφίων δεν</b></p>

	<p><b>καταλαμβάνουν τα σύμβολα τα οποία συντάσσονται βάσει των διατάξεων των άρθρων 115, 117 και 118 του Κώδικα Συμβολαιογράφων.»</b></p>
	<p><b>3.</b> Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται η αναλογική αμοιβή των συμβολαιογράφων με βάση τη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που προστίθεται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.</p> <p><b>4.</b> Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά γνώμη της Συντονιστικής Επιτροπής Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος, καθορίζεται, το πρώτον, το ποσό το οποίο προβλέπεται στο τρίτο από το τέλος εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του Κώδικα Συμβολαιογράφων, που προστίθεται με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.</p> <p><b>5.</b> Σε περίπτωση μη διατυπώσεως γνώμης από τη Συντονιστική Επιτροπή Συμβολαιογραφικών Συλλόγων Ελλάδος εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι κοινές υπουργικές αποφάσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων εκδίδονται χωρίς αυτήν.</p>

## Άρθρο 5 Δικηγόροι

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ
<p style="text-align: center;">Άρθρο 44 του Κώδικα Δικηγόρων: « Άρθρο 44.</p> <p>Ο Δικηγόρος έχει το δικαίωμα ν' ασκή το λειτουργήμα αυτού εν τη περιφέρεια του Συλλόγου ούτινος είναι μέλος, μη υποκείμενος εις ουδεμίαν και καθ' οιονδήποτε τρόπον προηγούμενην άδειαν ασκήσεως οιασδήποτε αρχής απαγορεύεται όμως αυτώ να δικηγορή εις δικαστήρια εκτός της περιφερείας του Συλλόγου εδρευόντα, πλην των ρητών εν άρθροις 56 και 57 εξαιρέσεων.»</p>	<p>1. Το άρθρο 44 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του Ν.Δ. 3026/1954 Κώδικα Δικηγόρων (Α' 235) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;"><b>« Άρθρο 44</b></p> <p><b>«Ο δικηγόρος, τόσο όταν ασκεί ατομικά την δικηγορία όσο και όταν είναι μέλος δικηγορικής εταιρείας, έχει το δικαίωμα να ασκεί το λειτουργήμά του στην περιφέρεια του δικηγορικού συλλόγου του οποίου είναι μέλος καθώς και σε περιφέρειες άλλων δικηγορικών συλλόγων.»</b></p>
<p>Άρθρο 54, παρ 2,3,4 και 7 του Κώδικα Δικηγόρων:</p> <p style="text-align: center;">Άρθρο 54.</p> <p>« 2. Ο παρά Πρωτοδικείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και ενεργή τας σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του παρ' ω διατελεί Πρωτοδικείου και των εν τη περιφέρεια αυτού Ειρηνοδικείων εκτός εάν εν τω αυτώ Ειρηνοδικείω έχουν διορισθή ειδικώς τουλάχιστον 4 Δικηγόροι.</p> <p>Κατ' εξαίρεσιν Δικηγόρος παρά τω Πρωτοδικείω εις την έδραν του οποίου εδρεύει Εφετείου, δικαιούται να συμπαρίσταται και ενώπιον του Εφετείου, μετά Δικηγόρου παρ' αυτώ διωρισμένου κατά την συζήτησιν εφέσεως κατ' αποφάσεως εις ην Πρωτοδικώς έλαβε μέρος. Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω εις την έδραν του οποίου εδρεύει Εφετείου, δικαιούται να παρίσταται ενώπιον του Εφετείου κατά την συζήτησιν εφέσεως κατ' αποφάσεως εις ην πρωτοδικώς έλαβε μέρος εφ' όσον έχει δεκαετή δικηγορικήν υπηρεσίαν.</p> <p>3. Ο παρ' Εφετείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργή τας σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του παρ' ω</p>	<p>2. Οι παράγραφοι 2 έως και 4, καθώς και 7 του άρθρου 54 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής :</p> <p><b>«2. Ο παρά Πρωτοδικείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας. Κατ' εξαίρεση, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω δικαιούται να συμπαρίσταται και ενώπιον Εφετείου με Δικηγόρο παρ' Εφετείω, κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος. Επίσης, Δικηγόρος παρά Πρωτοδικείω, εφ' όσον έχει δεκαετή δικηγορική υπηρεσία, δικαιούται να παρίσταται ενώπιον Εφετείου κατά τη συζήτηση εφέσεως κατ' αποφάσεως Πρωτοδικείου, στη συζήτηση ενώπιον του οποίου έλαβε μέρος.</b></p> <p><b>3. Ο παρ' Εφετείω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές</b></p>

<p>διατελεί Εφετείου, ενώπιον του εν τη έδρα αυτού Πρωτοδικείου και ενώπιον των εν τη περιφέρεια του πρωτοδικείου τούτου Ειρηνοδικείων, υπό την επιφύλαξιν της παραγρ. 2 του παρόντος άρθρου. Εξαιρετικώς ο παρ' Εφετείου Αθηνών Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και ενεργή τας σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον των Πρωτοδικείων Αθηνών και Πειραιώς και ενώπιον των εν τη περιφέρεια τούτων Ειρηνοδικείων, υπό την επιφύλαξιν της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, άπαντες δε οι Δικηγόροι παρ' Εφετείου δικαιούνται να παρίστανται ενώπιον οιοδήποτε Πρωτοδικείου ή Ειρηνοδικείου, της περιφερείας του παρ' ω διατελούνσιν Εφετείου, ως και ενώπιον οιοδήποτε Εφετείου του Κράτους, εν συμπράξει όμως πάντοτε μετά Δικηγόρου διατελούντος παρά τοις Δικαστηρίοις τούτοις .</p> <p>"Ο παρ' Εφετείου δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργή διαδικαστικές πράξεις και ενώπιον του κατά περίπτωσιν αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου".</p> <p>***Το εντός ""εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 54 προστέθηκε με το άρθρο 20 παρ. 1 του Ν. 723/1977 (ΦΕΚ Α` 300).</p> <p>4. Ο παρ' Αρείω Πάγω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να ενεργή τας σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, ενώπιον του Εφετείου Αθηνών, Πρωτοδικείου Αθηνών και Πειραιώς, ως και ενώπιον των εν τη περιφέρεια των Πρωτοδικείων τούτων Ειρηνοδικείων, δικαιούται δε προσέτι να παρίσταται ενώπιον των Δικαστηρίων του Κράτους εν συμπράξει όμως πάντοτε μετά Δικηγόρου διατελούντος παρά τους Δικαστηρίοις τούτοις.</p> <p>7. Δικηγόρος παρ'εφέταις πλην των παρά τοις εφετείοις Αθηνών και Πειραιώς, δύναται μετά δεκαετή άσκησιν του λειτουργήματος εξ ης εξαετή παρ'εφέταις, να συμπαρίσταται ενώπιον του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά δικηγόρου Αθηνών ή Πειραιώς, διατελούντος παρ'αυτοίς επι αναιρέσεων κατά αποφάσεων εκδοθεισών επί υποθέσεων τας οποίας ούτος χειρίσθη πρωτοδίκως ή κατ'έφεσιν".</p> <p>***Οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 54 προστέθηκαν με το άρθρο 20 παρ. 2 του Ν. 723/1977 (ΦΕΚ Α` 300).</p>	<p><i>πράξεις ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετειών, πολιτικών και διοικητικών, καθώς και ενώπιον όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.</i></p> <p><i>4. Ο παρ' Αρείω Πάγω Δικηγόρος δικαιούται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, καθώς και ενώπιον όλων των Πρωτοδικείων και Εφετειών, πολιτικών και διοικητικών, και όλων των Ειρηνοδικείων της Χώρας.»</i></p> <p><i>«7. Δικηγόρος παρ' Εφετείου, δικαιούται, εφόσον ασκεί το λειτουργήμα για δέκα έτη από τα οποία έξη παρ' Εφετείου, να συμπαρίσταται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Αρείου Πάγου, με δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, επί αναιρέσεως κατ' αποφάσεως η οποία εκδόθηκε σε υπόθεση, την οποία χειρίσθηκε πρωτοδίκως ή κατ' έφεση.»</i></p>
<p>Άρθρο 54, παρ. 5,6, και 8 του Κώδικα Δικηγόρων</p> <p>«5. Δικηγόροι διωρισμένοι εις την</p>	<p><b>3.</b> Οι παράγραφοι 5, 6 και 8 του άρθρου 54 του Κώδικα Δικηγόρων καταργούνται.</p>

<p>περιφερειάν του Πρωτοδικείου Πειραιώς δικαιούνται να παρίστανται και ενεργώσι τας σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον των εν Αθήναις Δικαστηρίων εφ' όσον έχουσι τα κατά το άρθρον 36 παρ. 2 νόμιμα προσόντα, οι δε Δικηγόροι οι διωρισμένοι παρά τη περιφέρεια του Πρωτοδικείου Αθηνών, δικαιούνται επίσης να παρίστανται και να ενεργώσι τας αυτάς διαδικαστικές πράξεις ενώπιον των Δικαστηρίων Πειραιώς.</p> <p>"6. Δικηγόρος διωρισμένος παρά Πρωτοδικείω το οποίον δεν εδρεύει εις την έδραν Εφετείου, προαχθείς εις δικηγόρον παρ' εφέταις δύναται να παρίσταται ενώπιον του Εφετείου, παρ' ω προήχθη και διά πάσαν ανατιθεμένην εις τούτον πολιτικήν υπόθεσιν.</p> <p>"8. Δικηγόροι μη έχοντες την ιδιότητα μέλους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς, προαγόμενο παρ' Αρείω Πάγω, παρίστανται ενώπιον του Αρείου Πάγου και ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας πάντοτε μετά δικηγόρου μέλους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών και Πειραιώς και μόνον επί αναιρέσεων κατ' αποφάσεων εκδοθεισών επί υποθέσεων τας οποίας ούτοι χειρίσθησαν πρωτοδίκως ή κατ' έφεσιν".</p> <p>*** Η παρ.8 προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 950/1979(Α 165). Με τις αποφάσεις όμως 418/1992 ΕΣ (Ολομ) 196/1984 ΣτΕ (Ολομ) η ανωτέρω διάταξη κρίθηκε ως αντισυνταγματική</p>	
<p>Άρθρο 56 του Κώδικα Δικηγόρων Άρθρον 56.</p> <p>Εις ποινικάς υποθέσεις και ενώπιον παντός ποινικού δικαστηρίου πλην του Αρείου Πάγου δικάζοντος ως ακυρωτικού δύναται να παρίσταται και ενεργή τας σχετικές διαδικαστικές πράξεις, τας δικηγόρος οιασδήποτε δικαστικής περιφέρειας πλην των κατά το άρθρον 54 ειδικώς παρ' Ειρηνοδικείω τοποθετημένων Δικηγόρων, της τοιαύτης ασκήσεως, μη δυναμένης να προσλάβη την μορφήν επαγγελματικής εγκαταστάσεως. Ο παραβάτης της διατάξεως τιμωρείται διά προσωρινής και εν υποτροπή δι' οριστικής παύσεως</p>	<p><b>4.</b> Το άρθρο 56 του Κώδικα Δικηγόρων , αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><b>« Άρθρο 56</b> <b>«Σε ποινικές υποθέσεις και ενώπιον κάθε ποινικού δικαστηρίου, πλην του Αρείου Πάγου δικάζοντος ως ακυρωτικού, δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις κάθε δικηγόρος. Ο παρ' Αρείω Πάγω δικηγόρος δύναται να παρίσταται και να διενεργεί τις σχετικές διαδικαστικές πράξεις ενώπιον όλων των ποινικών δικαστηρίων.»</b></p>
<p>Άρθρο 57, παρ. 1 του Κώδικα Δικηγόρων:  Άρθρον 57. « 1. Ο Δικηγόρος υποχρεούται να διατηρή γραφείον εν τη έδρα του Συλλόγου εις ον ανήκει.»</p>	<p><b>5.</b> Το πρώτο εδάφιο της παρ.1 του άρθρου 57 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής: <b>«1.Ο δικηγόρος υποχρεούται να διατηρεί γραφείο στην έδρα του συλλόγου στον οποίο ανήκει.»</b></p>



Άρθρο 92, παρ.1, του Κώδικα Δικηγόρων:  
Άρθρο 92.

« 1. Τα της αμοιβής του Δικηγόρου κανονίζονται κατά συμφωνίας μετά του εντολέως αυτού ή του αντιπροσώπου του, περιλαμβάνουσας είτε την όλην διεξαγωγήν της δίκης, είτε μέρος, ή κατ' ιδίαν πράξεις αυτής, ή άλλης πάσης φύσεως νομικής εργασίας, εν ουδεμία όμως περιπτώσει επιτρέπεται η αμοιβή να υπολείπεται των εν άρθροις 98 και επόμενα ελαχίστων ορίων αυτής.

"Πάσα συμφωνία περί λήψεως μικροτέρας αμοιβής είναι άκυρος ανεξαρτήτως χρόνου συνάψεώς της".

\*\*\* Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 το οποίο είχε προστεθεί με την παρ.3 άρθρου 5 Ν.Δ. 4272/1962 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 8 του Ν.1093/1980 (Α 270).»

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 92 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:

**« 1. Τα της αμοιβής του Δικηγόρου ορίζονται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία τούτου και του εντολέως του ή του αντιπροσώπου αυτού, η οποία περιλαμβάνει είτε την όλη διεξαγωγή της δίκης, είτε μέρος ή κατ' ιδίαν πράξεις αυτής, ή κάθε άλλης φύσεως νομικές εργασίες. Οριζόμενες από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου ως υποχρεωτικές ελάχιστες αμοιβές για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας καθώς και για τη διενέργεια εξωδικαστικών νομικών εργασιών, παύουν να ισχύουν.**

**Στην περίπτωση που δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, ισχύουν οι οριζόμενες σύμφωνα με τα κατωτέρω νόμιμες αμοιβές. Με βάση τις νόμιμες αμοιβές διενεργείται από τα Δικαστήρια η επιδίκαση δικαστικών εξόδων καθώς και η εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών στην περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αμοιβής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 178 παρ.1. Επίσης βάσει αυτών προσδιορίζεται η αμοιβή του διοριζομένου δικηγόρου υπηρεσίας επί παροχής νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν.3226/2004 (Α'24) ή επί διορισμού δικηγόρου κατά το άρθρο 200 του Κ.Πολ.Δ. σε περίπτωση παροχής ευεργετήματος πενίας ή επί αυτεπαγγέλτου διορισμού δικηγόρου σε ποινικές υποθέσεις.**

**Όπου στις διατάξεις των άρθρων 98-102, 104-123, 125-134, 139-156, 167 και 169 του παρόντος Κώδικα καθώς**

**και σε οποιαδήποτε άλλη διάταξη νόμου που περιέχει ρύθμιση περί αμοιβής για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, γίνεται αναφορά σε «ελάχιστα όρια**

αμοιβών», ή «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές», νοούνται εφεξής οι «νόμιμες αμοιβές» κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων.

Από τις οριζόμενες στην Κ.Υ.Α υπ' αριθ. 1117864/2297/A0012/7-12-2007 (Β'2422) ως υποχρεωτικές «ελάχιστες αμοιβές», εξακολουθούν να ισχύουν, αλλά εφεξής ως «νόμιμες αμοιβές» κατά την ρύθμιση των προηγούμενων εδαφίων, μόνον εκείνες (του Κεφαλαίου Ι «Παραστάσεις σε Δικαστήρια»), οι οποίες αναφέρονται στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας.

Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Ολομελείας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, είναι δυνατή επαναρρύθμιση των νόμιμων αμοιβών για την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, με την τροποποίηση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση των διατάξεων που αναφέρονται στα δύο προηγούμενα εδάφια. Το Προεδρικό Διάταγμα μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την προβλεπόμενη στο προηγούμενο εδάφιο γνώμη, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Όπου στον παρόντα Κώδικα ή σε οποιοδήποτε άλλο νόμο προβλέπονται νόμιμες αμοιβές, σύμφωνα με τη ρύθμιση της παρούσης παραγράφου, που υπολογίζονται ως ποσοστό επί της αξίας του αντικειμένου της δίκης, με το πρώτο Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει της εξουσιοδότησεως των δύο προηγούμενων εδαφίων, αυτές καθορίζονται σε διαδοχικώς φθίνοντα ποσοστά, κατά τρόπο αντιστρόφως ανάλογο προς την κατά καθοριζόμενες βαθμίδες πλαισίων ποσών κλιμακωτή επαύξηση της, εκφραζόμενης ή αποτιμώμενης σε χρήμα, αξίας επί της οποίας αυτά

	<p><b>υπολογίζονται.</b>  <b>Το κατά το προηγούμενο εδάφιο πρώτο Προεδρικό Διάταγμα εκδίδεται εντός έξι μηνών από την δημοσίευση του παρόντος νόμου.»</b></p>
<p>Άρθρο 95 παρ. 2 του Κώδικα Δικηγόρων:</p> <p>«2. Η συμφωνία περί αμοιβής, ανεξαρτήτως εάν το αντικείμενο της δίκης ή της αμοιβής είναι κινητόν ή ακίνητον, αποδεικνύεται κατ' εξαίρεσιν των άρθρων 166 και 1033 του Αστικού Κώδικος, διά παντός είδους εγγράφων και δι' επιστολών απλών ως και δι' όρκου και ομολογίας, εφ' ων το ανάλογο τέλος επιβάλλεται κατά την καταβολήν της αμοιβής.»</p>	<p><b>7.</b> Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 95 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:  <b>«Η συμφωνία περί αμοιβής αποδεικνύεται σε κάθε περίπτωση με την προσκόμιση του περί αυτής εγγράφου.»</b></p>
<p>Άρθρο 96 του Κώδικα Δικηγόρων:  Άρθρο 96.</p> <p>« 1. Οι διάδικοι στις ποινικές υποθέσεις ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων κάθε βαθμού δικαιοδοσίας, ο δε κατηγορούμενος και κατά την απολογία του ενώπιον του τακτικού ανακριτή, είναι υποχρεωμένοι, όταν παρίστανται με δικηγόρο ή εκπροσωπούνται από δικηγόρο, να προκαταβάλλουν στο Ταμείο του Δικηγορικού Συλλόγου το οριζόμενο στο νόμο αντίστοιχο ποσό ελάχιστης αμοιβής για την παράσταση δικηγόρου ή και για την σύνταξη υπομνήματος.</p> <p>2. Οι διάδικοι στις πολιτικές υποθέσεις και ενώπιον τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι υποχρεωμένοι σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας και ενώπιον του εισηγητή και του εντεταλμένου δικαστή να προκαταβάλλουν κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο στο Ταμείο του Δικηγορικού Συλλόγου το οριζόμενο στο νόμο αυτόν αντίστοιχο ποσό αμοιβής δικηγόρου για κάθε πράξη της προδικασίας και την παράσταση.</p> <p>Ειδικά για τις αγωγές, ανταγωγές, παρεμβάσεις, αιτήσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων και αιτήσεις έκδοσης διαταγών πληρωμής, η αμοιβή που προκαταβάλλεται υπολογίζεται κατά το άρθρο 100 παρ. 4.</p> <p>3. Η υποχρεωτική προείσπραξη που προβλέπεται στις προηγούμενες</p>	<p><b>8.</b> Το άρθρο 96 του Κώδικα Δικηγόρων, αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><b>«Άρθρο 96</b></p> <p><b>1. Ο δικηγόρος για την παράσταση του ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, καθώς και ενώπιον δικαστών υπό την ιδιότητά τους ως ανακριτών ή εισηγητών ή εντεταλμένων δικαστών, και εν γένει για την παροχή υπηρεσιών σχετιζομένων με την έναρξη και την διεξαγωγή δίκης ή διαδικασίας εκούσιας δικαιοδοσίας, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας ή εκδόσεως δικαστικής διαταγής, υποχρεούται να προκαταβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί «ποσού αναφοράς». Από το ποσοστό αυτό, ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αποδίδεται στον "Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (Τ.Ε.Α.Δ) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων (ΕΤΑΑ) και ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αποδίδεται στο οικείο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων του ΕΤΑΑ. Ειδικώς στους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης προκαταβάλλεται ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%) επί «ποσού αναφοράς», από το οποίο ποσοστό τρία τοις εκατό (3%)</b></p>

παραγράφους ισχύει για κάθε νέα συζήτηση σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας και για τις ενδιάμεσες διαδικαστικές πράξεις που ασκούν οι διάδικοι.

4. Η προείσπραξη της αμοιβής που προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 δεν είναι υποχρεωτική σε αιτήσεις παράτασης προθεσμιών, σε υποθέσεις που εκδικάζονται με τη διαδικασία ειρηνοδικείου και σε αιτήσεις για έκδοση διαταγής πληρωμής αρμοδιότητας ειρηνοδίκου.

5. Από την υποχρέωση προκατάβολής της δικηγορικής αμοιβής απαλλάσσονται:

α) εκείνοι που αναγνωρίζονται ως "πένητες" σύμφωνα με τα άρθρα 194 έως 204 του Κ. Πολ. Δ.,

β) όσοι εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 175 παρ. 2 και 201 παρ. 6 αυτού του νόμου,

γ) το ελληνικό Δημόσιο και

δ) οι διάδικοι που αμείβουν το δικηγόρο τους με πάγια αντιμισθία.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση προκαταβάλλεται από το διάδικο στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο το κατά την παρ. 8 ποσοστό δικηγορικής αμοιβής. Η συνδρομή των περιπτώσεων β', γ' και δ' αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου, η οποία περιλαμβάνεται είτε στο έγγραφο που καταθέτει είτε σε χωριστό έγγραφο.

"6. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων που επιβάλλουν την προκατάβολή της δικηγορικής αμοιβής, ο δικηγόρος που παρίσταται υποχρεούται να καταθέσει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής της.

Δικηγόρος που παραβιάζει το προηγούμενο εδάφιο υποχρεούται να καταβάλει κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους εκατό έως πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών και σε περίπτωση υποτροπής με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από του δικηγορικού λειτουργήματος από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου

**προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) προορίζεται για τον "ειδικό διανεμητικό λογαριασμό νέων δικηγόρων" του άρθρου 33 παρ. 2 του ν. 2915/2001 (Α' 109), ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αποδίδεται στο ΤΕΑΔ του ΕΤΑΑ και ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αποδίδεται στο οικείο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων του ΕΤΑΑ.**

**Σε περίπτωση αναβολής της συζήτησης ή ματαίωσης της δίκης, η προκαταβολή αναζητείται από το Δικηγόρο που προέβη σε αυτήν. Άλλως, η προκαταβολή ισχύει για την νέα συζήτηση.**

**Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, καθορίζεται το προβλεπόμενο στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής «ποσό αναφοράς» για κάθε διαδικαστική ενέργεια ή παράσταση του δικηγόρου, και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Η απόφαση μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.**

**Ως «ποσό αναφοράς», κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης, νοείται το ποσό που ορίζεται στην Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 1117864/2297/Α0012/7.12.2007 (Β' 2422) για την αντίστοιχη διαδικαστική πράξη ή παράσταση δικηγόρου.**

**2. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά, τα**

μπορούν να αναπροσαρμόζονται.

Συνυπόχρεος σε ολόκληρο για την καταβολή του ποσού που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί είναι και ο εντολέας του δικηγόρου, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο και δεν αποδείξει την καταβολή της αμοιβής στον εντολοδόχο του. Το ποσό του προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προεισπραχθεί, καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εισπράττονται δε κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παράγραφος 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων. " Οι προϊστάμενοι των γραμματειών όλων των δικαστηρίων υποχρεούνται στο τέλος κάθε μηνός να αποστέλλουν στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους ονομαστικές καταστάσεις των δικηγόρων που παρέστησαν χωρίς να προσκομίσουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος γραμμάτιο προεισπραχθεί, μνημονεύοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία του διαδίκου για τον οποίο παρέστησαν, τη δικονομική του θέση, την ημερομηνία δικασίμου, το δικαστήριο και το είδος της διαδικασίας".

\*\*\* Το άνω εντός " " εδάφιο προστέθηκε με την παρ. 13 β άρθρ.3 Ν.2479/1997 (ΦΕΚ Α 67/5-6-1997) Μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος όσοι δικηγόροι έχουν παραλείψει την κατάθεση των γραμματίων προεισπραχθεί της δικηγορικής αμοιβής υποχρεούνται να προβούν στην κατάθεση των ποσών στον οικείο δικηγορικό σύλλογο, διαφορετικά τα ποσά αυτά εισπράττονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων". \*\*\* Η παρ.6 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.11 άρθρ.5 Ν.2408/1996 (Α 104). 7. Ο Δικηγορικός Σύλλογος παρακρατεί από την αμοιβή που προεισπράττεται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), από το οποίο ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) προορίζεται για την κάλυψη των δαπανών προεισπραχθεί, ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αποδίδεται στον "Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης" του Ταμείου Νομικών και ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αποδίδεται στο οικείο Ταμείο Προνοίας Δικηγόρων". "Ειδικώς οι Δικηγορικοί Σύλλογοι Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης παρακρατούν από την αμοιβή που προεισπράττεται ποσοστό δώδεκα τοις εκατό (12%), από το οποίο ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) προορίζεται για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών των υπηρεσιών του Συλλόγου, ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) προορίζεται για τον "ειδικό διανεμητικό λογαριασμό νέων δικηγόρων" του άρθρου 33

*οποία είναι εφαρμοστέα επί των «ποσών αναφοράς», που ορίζονται στα τρία πρώτα εδάφια της προηγούμενης παραγράφου. Το διάταγμα αυτό μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.*

**3. Από την υποχρέωση της προκαταβολής, που ορίζεται και υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, απαλλάσσονται οι δικηγόροι, όταν εκπροσωπούν:**

α) διαδίκους που αναγνωρίζονται ως "πένητες" σύμφωνα με τα άρθρα 194 έως 204 του Κ. Πολ. Δ., ή ως δικαιούχοι νομικής βοήθειας σύμφωνα με το ν.3326/2004.

β) διαδίκους που εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 175 παρ. 2 και 201 παρ. 6 του παρόντος Κώδικα,

γ) το Ελληνικό Δημόσιο και  
δ) διαδίκους που αμείβουν το δικηγόρο τους με πάγια αντιμισθία. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1, βαρύνει τον διάδικο, για την καταβολή όμως του ποσού αυτής ευθύνεται εις ολόκληρον και ο δικηγόρος.

*Η συνδρομή των περιπτώσεων β', γ' και δ' αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου.*

**4. Αναφορικά με την εκπλήρωση της υποχρέωσης προκαταβολής της παραγράφου 1, ο δικηγόρος που παρίσταται υποχρεούται να καταθέσει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής του ποσού αυτής.**

**Δικηγόρος που παραβιάζει την υποχρέωση προκαταβολής της παραγράφου 1, υποχρεούται να καταβάλει κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβάλει και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και σε περίπτωση υποτροπής με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτουργήμα από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.**

<p>παρ. 2 του ν. 2915/2001, ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) αποδίδεται στον "Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης" του Ταμείου Νομικών και ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αποδίδεται στο οικείο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων.</p> <p>*** Το δεύτερο εδάφιο της παρ.7 προστέθηκε με την παρ.1 άρθρ.18 Ν.3226/2004,ΦΕΚ Α 24/4.2.2004.</p> <p>***Το άρθρο 96 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.1 του άρθρου 2 του Ν.1649/1986 (ΦΕΚ Α 149)</p>	<p><i>Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται.</i></p> <p><i>Το ποσό προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβληθεί, καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου δικηγορικού συλλόγου, εισπράττονται δε κατά τις διατάξεις του άρθρου 79 παράγραφος 2 του Κώδικα περί Δικηγόρων.</i></p> <p><i>Οι προϊστάμενοι των γραμματειών όλων των δικαστηρίων υποχρεούνται στο τέλος κάθε μηνός να αποστέλλουν στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους ονομαστικές καταστάσεις των δικηγόρων που παρέστησαν χωρίς να προσκομίσουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος γραμμάτιο προκαταβολής, μνημονεύοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία του διαδίκου για τον οποίο παρέστησαν, τη δικονομική του θέση, την ημερομηνία δικάσιμου, το δικαστήριο και το είδος της διαδικασίας».</i></p>
<p>Άρθρο 96<sup>Α</sup> του Κώδικα Δικηγόρων: « Άρθρο 96Α.</p> <p>1. Από τις αμοιβές που προεισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, κάθε Δικηγορικός Σύλλογος έχει δικαίωμα να παρακρατεί, πέρα από τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του προηγούμενου άρθρου, ποσοστό, που θα περιέρχεται, μαζί με τα παρακρατούμενα ποσοστά αμοιβών που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 161 του νόμου αυτού και στα άρθρα 9 και 10 του ν. 1093/1980, σε ιδιαίτερο λογαριασμό για να διανέμονται μεταξύ μελών του Δικηγορικού Συλλόγου.»</p>	<p><b>9.</b> Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 96Α του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><i>«1. Επί υπάρξεως σε Δικηγορικό Σύλλογο ιδιαίτερου διανεμητικού λογαριασμού, το κατά το επόμενο εδάφιο της παραγράφου αυτής οριζόμενο ποσοστό, ως πόρος του λογαριασμού τούτου, υπολογίζεται επί «ποσού αναφοράς», κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου, που εφαρμόζεται εν προκειμένω αναλόγως, προκαταβάλλεται δε μαζί με το προκαταβαλλόμενο σύμφωνα με την παράγραφο 1 του προηγούμενου άρθρου ποσοστό.»</i></p>

Άρθρα 160 και 161 του Κώδικα Δικηγόρων  
«Άρθρο 160.

"Δια την εξέλεξιν τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και την περί ταύτης σύνταξιν σχετικής εκθέσεως, εάν μεν επακολουθήσῃ η κατά το άρθρον 161 σύνταξις υπό του δικηγόρου εγγράφου ή σχεδίου ή οφειλομένη εις τούτον αμοιβή ορίζεται εις 1 1/2% επί του ποσού της αξίας του ακινήτου. Εις την αμοιβήν ταύτην περιλαμβάνεται και η υπό του άρθρου 161 προβλεπομένη αμοιβή. Εάν δεν επακολουθήσῃ σύνταξις εγγράφου ή σχεδίου, η οφειλομένη εις τον δικηγόρον αμοιβή ορίζεται εις το 1/3 της κατά τα άνω οριζομένης".

\*\*\*Το άρθρο 160 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 24 του

N. 723/1977 (ΦΕΚ Α` 300).

Άρθρο 161.

"1. Για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημόσιων εγγράφων για κάθε είδους δικαιπραξίες το ελάχιστο όριο της αμοιβής του δικηγόρου κάθε μέρους ορίζεται βάσει της αξίας του αντικειμένου της: α) για το ποσό μέχρι δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δρχ. ή 44.020,5429 ευρώ σε ποσοστό 1% β) για το ποσό από δεκαπέντε εκατομμύρια και μία (15.000.001) δρχ. ή 44.020,5458 ευρώ και μέχρι πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δρχ. ή 1.467.351,4306 ευρώ σε ποσοστό 0,5%, γ) για το ποσό από πεντακόσια εκατομμύρια και μία (500.000.001) δρχ. ή 1.467.351,4336 ευρώ μέχρι ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δρχ. ή 2.934.702,8613 ευρώ σε ποσοστό 0,4 %, δ) για το ποσό από 1 δισεκατομμύριο και μία (1.000.000.001) δρχ. ή 2.934.702, 8642 ευρώ μέχρι δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) δρχ. ή 5.869.405,7226 ευρώ σε ποσοστό 0,3%, ε) για το ποσό από δύο δισεκατομμύρια και μία (2.000.000.001) δρχ. ή 5.869.405,7256 ευρώ μέχρι πέντε δισεκατομμύρια (5.000.000.000) δρχ. ή 14.673.514,3066 ευρώ σε ποσοστό 0,2 %, στ) για το ποσό από πέντε δισεκατομμύρια και μία (5.000.000.001) δρχ. ή 14.673.514,3096 ευρώ μέχρι δέκα δισεκατομμύρια (10.000.000.000) δρχ. ή 29.347.028,6133 ευρώ σε ποσοστό 0,1 %, ζ) για το ποσό από δέκα δισεκατομμύρια και μία (10.000.000.001) δρχ. ή 29.347.028,6162 ευρώ μέχρι είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) δρχ. ή 58.694.057,2267 ευρώ σε ποσοστό 0,05% κα η) για το ποσό πέραν των είκοσι δισεκατομμυρίων και μιας (20.000.000.001) δρχ. ή 58.694.057,2296 ευρώ σε ποσοστό 0,01%."

**10.** Τα άρθρα 160 και 161 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής:

« **Άρθρο 160**

**Για τον έλεγχο τίτλων ιδιοκτησίας ακινήτου και την σύνταξη της σχετικής έκθεσης, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.**

**Άρθρο 161**

- 1. Για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιπραξίες, η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με γραπτή συμφωνία, όπως ορίζει το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 92.**
- 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που εκδίδεται μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να συστήνεται ιδιαίτερος λογαριασμός για την συγκέντρωση καταβαλλομένων ποσών (υποχρεωτικών εισφορών) από δικηγόρους επί διενεργείας οριζομένων εξώδικων ή δικαστικών εργασιών και να ρυθμίζονται τα αναγκαία ζητήματα για τη συγκέντρωση των καταβαλλομένων ποσών, τη διανομή τους στα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την λειτουργία του λογαριασμού. Με όμοια απόφαση, εκδιδόμενη κατά την ίδια διαδικασία, οι δικηγόροι που προβαίνουν στις νομικές εργασίες της προηγούμενης παραγράφου ή σε άλλες οριζόμενες νομικές εργασίες, μπορεί να υποχρεούνται σε προκαταβολή εισφοράς προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο συγκεκριμένου ποσοστού, επί «ποσού αναφοράς» ή επί «ποσοστού αναφοράς» το οποίο υπολογίζεται επί της αξίας του αντικειμένου της δικαιπραξίας. Ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος εκδίδει τριπλότυπη απόδειξη, ένα από τα αντίτυπα της οποίας**

\*\*\* Η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.2 άρθρ.37 Ν.2915/2001,ΦΕΚ Α 109/29.5.2001. Με την παρ.3 του αυτού άρθρου και νόμου ορίζεται ότι:

" 3. Τα ποσά που ορίζονται στην παράγραφο 1 και τα ποσοστά που ορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας. Η επόμενη αναπροσαρμογή δεν μπορεί να γίνει πριν από την 1.1.2003".

2. Επί δικαιοπραξίας, ης το αντικείμενο είναι περιοδικά παροχαί ή πρόσοδοι απροσδιορίστου χρόνου, το ελάχιστον όριο της αμοιβής κανονίζεται κατά τα ανωτέρω επί τη βάσει του διπλασίου της ενιαυσίας παροχής ή προσόδου.

3. Επί δικαιοπραξίας, ης το αντικείμενο δεν συνιστάται εις ωρισμένην χρηματικήν ποσότητα, το ελάχιστον όριο της αμοιβής κανονίζεται κατά τα ανωτέρω επί τη βάσει της πραγματικής αξίας του αντικειμένου τούτου.

4. Επί δικαιοπραξίας ης το αντικείμενο είναι φύσει απροσδιορίστου αξίας, το κατώτατον όριο ορίζεται εις δραχ. 150.

5. Επί δικαιοπραξίας επί πλειόνων αντικειμένων το όριο τούτο κανονίζεται κατά τα ανωτέρω επί τη βάσει της αξίας, ην εν συνόλω έχουσι τα αντικείμενα ταύτα.

"6. Η κατά τας προηγούμενας παραγράφους αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται εις τον οικείον Δικηγορικών Σύλλογον, ο οποίος εκδίδει τριπλότυπον απόδειξιν. Εν των αντιτύπων της αποδείξεως προσαρτάται υπο του συμβολαιογράφου εις το συμβόλαιον επί πειθαρχική ποινή τούτου. Η υπό του Δικηγορικού Συλλόγου προεισπραττομένη αμοιβή αποδίδεται εις τον δικαιούχον δικηγόρον μετά παρέλευσιν 15 τουλάχιστον ημερών.

7. Εκ της κατά της προηγούμενης παράγραφου προκαταβαλλομένης αμοιβής, δύναται ο οικείος Δικηγορικός Σύλλογος να παρακρατήση ποσοστόν ταύτης, οριζόμενον δι'αποφάσεως του Υπουργού Δικαιοσύνης, εκδιδομένης μετ'απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, λαμβανομένης δια πλειοψηφίας των 2/3 των μελών αυτού και δημοσιευομένης δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Δια της αυτής ή ετέρας Υπουργικής Αποφάσεως κατά τον αυτόν τρόπον εκδιδομένης, καθορίζονται τα της συστάσεως ιδίου Λογαριασμού δια την συγκέντρωσιν των

προσαρτάται από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο. Η παράλειψη προσαρτήσεως συνιστά πειθαρχικό αδίκημα του συμβολαιογράφου.

3. Τα «ποσά» ή τα «ποσοστά αναφοράς», με βάση τα οποία υπολογίζονται ποσοστιαίως οι προκαταβολές των δικηγόρων προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Με όμοια απόφαση τα ποσά και τα ποσοστά αυτά αναπροσαρμόζονται. Η απόφαση, κατά τα δύο προηγούμενα εδάφια, μπορεί να εκδίδεται και χωρίς την γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

4. Μέχρι την έκδοση κοινής υπουργικής αποφάσεως κατά το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, το «ποσοστό αναφοράς» επί του οποίου υπολογίζεται ποσοστιαίως το ποσό που ο δικηγόρος υποχρεούται να προκαταβάλλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο σύμφωνα με την παράγραφο 2, ορίζεται με βάση την αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας ως εξής:

- α) για το ποσό μέχρι 44.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 1%,
- β) για το ποσό από 44.001 ευρώ και μέχρι 1.467.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,5%,
- γ) για το ποσό από 1.467.001 ευρώ μέχρι 2.935.000 ευρώ, ποσοστό αναφοράς 0,4%,
- δ) για το ποσό από 2.935.001 ευρώ μέχρι 5.810.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,3%,
- ε) για το ποσό από 5.810.001 ευρώ, μέχρι 14.673.500 «ποσοστό αναφοράς» 0,2%.
- στ) για το ποσό από 14.673.501 ευρώ μέχρι 29.347.000 ευρώ,



<p>παρακρατουμένων ποσοστών, τα της διανομής αυτών εις τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου ως και πάσα σχετική λεπτομέρεια".</p> <p>***Οι παρ. 6 και 7 του άρθρου 161 προστέθηκαν με το άρθρο 25 παρ. 2 του άρθρου 25 του Ν. 723/1977 (ΦΕΚ Α' 300).</p> <p>*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:Κατά το άρθρο 9 του Ν.1093/1980,όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το άρθρο 22 του Ν.1868/1989 η διατάξη της παρ.7 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται και επί των δικηγορικών αμοιβών εξ αναγκαστικών απαλλοτριώσεων κατά την ειδική διαδικασία προσδιορισμού τιμής μονάδος και αναγνωρίσεως δικαιούχων.Βλ και λοιπές διατάξεις του αυτού άρθρου 9 Ν.1093/1980 ως προς τον καθορισμό της αμοιβής ,παρακράτησης κλπ.</p> <p>"8. Της κατά την παράγραφον 6 υποχρεώσεως προκαταβολής εις τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογον της δικηγορικής αμοιβής απαλλάσσονται :</p> <p>α) οι συμβαλλόμενοι οι εμπύπτοντες εις τας διατάξεις των άρθρων 175 παράγρ. 2 και 201 παράγρ. 6 του παρόντος νόμου, β) συμβαλλόμενου των οποίων αι υποθέσεις διεξάγονται δια δικηγόρων αμειβομένων διά παγίας αντιμισθίας, εφ' όσον ούτοι έχουν προσληφθή εξ μήνας προ της υπογραφής του οικείου συμβολαιογραφικού εγγράφου. Η συνδρομή των ως άνω περιπτώσεων αποδεικνύεται δι' εγγράφου υπευθύνου δηλώσεως του παρισταμένου δικηγόρου, θεωρουμένης της υπογραφής του υπό του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και επισυναπτομένης εις το πρωτότυπον του συμβολαιογραφικού εγγράφου".</p> <p>"Στην πιο πάνω όμως περίπτωση με στοιχείο β' προκαταβάλλεται στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο το κατά την παράγραφο 7 ποσοστό δικηγορικής αμοιβής."</p> <p>** Η παρ.8 προστέθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 950/1979 (Α 165).</p> <p>*** Το τελευταίο εδάφιο της παρ.8 προστέθηκε με την παρ.2 άρθρ.18 Ν.3226/2004,ΦΕΚ Α 24/4.2.2004.</p>	<p><b>«ποσοστό αναφοράς» 0,1%</b></p> <p><b>ζ) για το ποσό από 29.347.001 μέχρι 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,05% και</b></p> <p><b>η) για το ποσό πέραν των 58.694.000 ευρώ, «ποσοστό αναφοράς» 0,01%</b></p> <p><b>θ) Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι περιοδικές παροχές ή πρόσδοι απροσδιορίστου χρόνου, το «ποσοστό αναφοράς» προσδιορίζεται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, βάσει του διπλασίου της ετήσιας παροχής ή προσόδου.</b></p> <p><b>5. Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο δεν συνίσταται σε ορισμένη χρηματική ποσότητα, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της πραγματικής αξίας του αντικειμένου της.</b></p> <p><b>Για δικαιοπραξία επί περισσότερων αντικειμένων, η αξία προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4, βάσει της αξίας την οποία έχουν συνολικά τα αντικείμενά της.</b></p> <p><b>Για δικαιοπραξία της οποίας το αντικείμενο είναι από τη φύση του απροσδιόριστης αξίας, ληπτέο υπόψη ως «ποσό αναφοράς», είναι το ποσό των 100 ευρώ.</b></p> <p><b>6. Από την υποχρέωση προκαταβολής εισφοράς προς τον Δικηγορικό Σύλλογο κατά την παράγραφο 2, απαλλάσσονται οι δικηγόροι οι οποίοι εκπροσωπούν συμβαλλόμενους που εμπύπτον στις διατάξεις του άρθρου 175 παράγραφος 2 και 201 παράγραφος 6 του παρόντος κώδικα.»</b></p>
	<p><b>11.</b> Οι υπουργικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7 του άρθρου 161 του Κώδικα Δικηγόρων, όπως αυτό ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με την προηγούμενη παράγραφο, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων δυνάμει της</p>

	<p>παραγράφου 2 του άρθρου 161, όπως τούτο αντικαθίσταται με την προηγούμενη παράγραφο.</p>
<p>Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 175 του Κώδικα Δικηγόρων: « Άρθρο 175.</p> <p>1. Ο Δικηγόρος δεν δύναται να παράσχει υπηρεσίας αυτού δωρεάν ή επί αμοιβή ελάσσονι της υπό του παρόντος νόμου κεκανονισμένης.</p> <p>"2. Εξαιρετικώς, επιτρέπεται η παροχή υπηρεσιών, χωρίς τους περιορισμούς της παραγράφου 1, προς σύζυγο ή προς συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και προς δικηγόρο ή συνταξιούχο δικηγόρο, εφόσον πρόκειται για προσωπική τους υπόθεση, οι οποίοι όμως προκαταβάλλουν τα δικαστικά έξοδα."</p> <p>*** Η παρ.2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 16 παρ.8 Ν.3472/2006,ΦΕΚ Α 135/4.7.2006.</p>	<p><b>12.</b> Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 175, του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίστανται ως εξής: <b>«1. Ο Δικηγόρος δεν δύναται να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν.</b> <b>2. Εξαιρετικώς, επιτρέπεται η παροχή υπηρεσιών, χωρίς τον περιορισμό της παραγράφου 1, προς σύζυγο ή προς συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και προς δικηγόρο ή συνταξιούχο δικηγόρο, εφόσον πρόκειται για προσωπική τους υπόθεση, οι οποίοι όμως προκαταβάλλουν τα δικαστικά έξοδα.»</b></p>
<p>Το άρθρο 176 του Κώδικα Δικηγόρων: " Άρθρο 176.</p> <p>Δι' εργασίας ή πράξεις ή απασχολήσεις του Δικηγόρου δικαστικές ή εξωδίκους, περί της αμοιβής των οποίων δεν προνοούσιν ειδικώς τα προηγούμενα άρθρα, η αμοιβή αυτού, εν ελλείψει συμφωνίας κανονίζεται κατ' ανάλογον εφαρμογήν των διατάξεων του Κώδικος.</p>	<p><b>13.</b> Στο άρθρο 176 του Κώδικα Δικηγόρων οι λέξεις <b>«ή εξωδίκους»</b> διαγράφονται.</p>
<p>Η παρ. 1 του άρθρου 178 του Κώδικα Δικηγόρων: « Άρθρο 178.</p> <p>1. Οι Πρόεδροι και τα Δικαστήρια εν τη επιδικάσει δικηγορικών αμοιβών, δικαστικών εξόδων και τελών, ως και εν τη εκκαθάρισει πινάκων Δικηγορικών αμοιβών, υποχρεούνται να εφαρμόζωσι τας περί ορίων αμοιβών διατάξεις του Κώδικος τούτου, μη δικαιούμενοι να περιορίζωσι ταύτας κάτω των ελαχίστων ορίων αμοιβών, έτι δε υποχρεούνται να λαμβάνωσιν υπ' όψει και τον υπό των διαδίκων υποχρεωτικώς παρατιθέμενον κάτωθι των προτάσεων πίνακα των γενομένων εξόδων και των καταβλητέων αμοιβών.</p>	<p><b>14.</b> Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 178 του Κώδικα Δικηγόρων αντικαθίσταται με δύο εδάφια, ως εξής: <b>« 1. Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, τα Δικαστήρια κατά την επιδίκαση δικαστικών εξόδων, καθώς και κατά την εκκαθάριση πινάκων δικηγορικών αμοιβών, που διενεργείται στην περίπτωση κατά την οποία δεν προκύπτει ύπαρξη έγκυρης έγγραφης συμφωνίας περί αμοιβής μεταξύ του δικηγόρου και του εντολέως του ή αντιπροσώπου αυτού, εφαρμόζουν τις περί νομίμων αμοιβών διατάξεις του Κώδικα τούτου. Προς τούτο λαμβάνουν υπόψη τον πίνακα των γενομένων</b></p>

	<p><b>εξόδων και των καταβλητέων αμοιβών που παρατίθεται υποχρεωτικά από τους διαδίκους κάτω από τις προτάσεις τους.»</b></p>
<p>Οι παράγραφοι 2 έως και 7 του άρθρου 7 του ν. 2753/1999 έχουν ως εξής:</p> <p>«2. Για τις παραστάσεις των δικηγόρων ενώπιον των δικαστηρίων, για τη συμπραξή τους σε εξώδικες ενέργειες και συμβάσεις, όπως προβλέπουν οι οικείες διατάξεις, καθώς και για κάθε άλλη νομική υπηρεσία που παρέχουν αυτοί στον εντολέα του καθορίζεται το μήνα Δεκέμβριο κάθε δεύτερου έτους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων της Ελλάδας ελάχιστη αμοιβή, ενιαία για όλους τους δικηγορικούς συλλόγους της Χώρας. Η απόφαση αυτή μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των προέδρων των δικηγορικών συλλόγων της χώρας, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.</p> <p>3. Η ελάχιστη αμοιβή που προβλέπεται από την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, προεισπράττεται από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο με τετραπλότυπο γραμμάτιο. Οι δικηγορικοί σύλλογοι υποχρεούνται να ενεργούν παρακράτηση φόρου εισοδήματος με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών που αναγράφονται στο τετραπλότυπο γραμμάτιο. Εξαιρούνται από αυτήν την υποχρέωση παρακράτηση φόρου:</p> <p>α) Οι αμοιβές για παραστάσεις καθώς και για κάθε άλλη νομική υπηρεσία που παρέχουν δικηγόροι οι οποίοι συνδέονται με τον εντολέα τους με σύμβαση έμμισθης εντολής και αμείβονται με πάγια αντιμισθία.</p> <p>β) Οι αμοιβές στις περιπτώσεις των εργατικών και αυτοκινητικών υποθέσεων, όπου ο δικηγόρος αμείβεται με εργολαβικό συμβόλαιο, εφόσον υποβάλλει αντίγραφο του</p>	<p><b>15.</b> Οι παράγραφοι 2 έως και 7 του άρθρου 7 του ν. 2753/1999 (Α' 249) καταργούνται.</p>

<p>συμβολαίου αυτού στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία. Το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί κοινής ωφελείας, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου υποχρεούνται να παρακρατούν φόρο εισοδήματος με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της αμοιβής του δικηγόρου.</p> <p>4. Ομοίως, παρακρατείται φόρος εισοδήματος με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί οποιουδήποτε ποσού εισπράττει ως μέρος ο δικηγόρος από το δικηγορικό σύλλογο ή από ταμείο συνεργασίας ή διανεμητικό λογαριασμό οποιουδήποτε ποσού νομικής μορφής.</p> <p>5. Αν ο εντολέας για υποθέσεις που αναθέτει σε δικηγόρο υποχρεούται κατά νόμο να προβεί σε παρακράτηση φόρου, οι διατάξεις του άρθρου 58 του ν. 2238/1994 εφαρμόζονται μετά την αφαίρεση της ελάχιστης αμοιβής που αναγράφεται στο οικείο γραμμάτιο είσπραξης από το ακαθάριστο ποσό που δικαιούται ο δικηγόρος.</p> <p>6. Για την απόδοση του φόρου που παρακρατήθηκε από τους δικηγορικούς συλλόγους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 59 του ν.2238/1994 και την ευθύνη για την απόδοση αυτή φέρει ο πρόεδρος του οικείου δικηγορικού συλλόγου. Για την απόδοση του φόρου που παρακρατήθηκε από τους υπόχρεους της περίπτωσης β της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 60 του ν. 2238/1994. Μαζί με την οικεία δήλωση απόδοσης του παρακρατούμενου φόρου του προηγούμενου εδαφίου γνωστοποιείται στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία και αντίγραφο της απόφασης του δικαστηρίου.</p> <p>7. Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, κοινές κατά περίπτωση, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων 2 έως και 6.»</p>	
	<p><b>16.</b> Με Π.Δ. που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των</p>

	<p>Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων καθώς και οποιουδήποτε άλλου νομοθετήματος που αφορά την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος.</p>
--	---

## Άρθρο 6 Δικηγορικές εταιρείες

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ
<p>Το άρθρο 1 του Π.Δ. 81/2005 έχει ως εξής:</p> <p style="text-align: center;">« Άρθρο 1 Ίδρυση εταιρειών μεταξύ δικηγόρων</p> <p>1.Δύο ή περισσότεροι δικηγόροι μέλη του ίδιου δικηγορικού συλλόγου μπορούν να συστήσουν «Αστική Επαγγελματική Δικηγορική Εταιρία» με σκοπό την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σε τρίτους και τη διανομή των συνολικών καθαρών αμοιβών που θα προκύψουν από τα δραστηριότητά τους αυτή.</p> <p>Δικηγόρος ή δικηγόροι μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών μπορούν να συστήσουν δικηγορική εταιρία κατά τα ανωτέρω με δικηγόρο ή δικηγόρους μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς.</p> <p>Η δικηγορική εταιρία δύναται να ιδρύει υποκαταστήματα εντός της πρωτοδικειακής περιφέρειας της έδρας της.</p> <p>2.Η δικηγορική εταιρία που έχει ως έδρα της την Αθήνα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα στον Πειραιά και αντιστρόφως.</p> <p>Επίσης να ιδρύει υποκαταστήματα στην αλλοδαπή σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας της Ε.Ε. και της νομοθεσίας του εκάστοτε κράτους υποδοχής.</p> <p>3.Σε κάθε δικηγορικό σύλλογο της χώρας ο συνολικός αριθμός των δικηγορικών εταιριών και των δικηγόρων που ασκούν μόνοι τους ελεύθερη δικηγορία απαγορεύεται να περιοριστεί με σύσταση εταιριών κάτω από το συνολικό αριθμό επτά (7).»</p>	<p>1. Το άρθρο 1 του Π.Δ. 81/2005 (Α' 120) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p style="text-align: center;"><b>«Άρθρο 1 Ίδρυση εταιρείας μεταξύ δικηγόρων</b></p> <p>1. <b>«Δύο ή περισσότεροι δικηγόροι, μέλη του ίδιου ή διαφορετικών δικηγορικών συλλόγων, μπορούν να συστήσουν «Αστική Επαγγελματική Δικηγορική Εταιρία», με σκοπό την παροχή δικηγορικών υπηρεσιών σε τρίτους και τη διανομή των συνολικών καθαρών αμοιβών, που θα προκύψουν από τη δραστηριότητά τους αυτή.</b></p> <p><b>Ως έδρα της εταιρίας ορίζεται η έδρα του πρωτοδικείου μιας εκ των πρωτοδικειακών περιφερειών, όπου ανήκουν αντιστοίχως δικηγορικοί σύλλογοι, στους οποίους είναι εγγεγραμμένα μέλη της εταιρίας.</b></p> <p>2. <b>Η δικηγορική εταιρία δύναται να ιδρύει υποκαταστήματα</b></p> <p><b>στην αλλοδαπή σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας της Ε.Ε. και της νομοθεσίας του εκάστοτε κράτους υποδοχής.</b></p> <p>3. <b>Σε κάθε δικηγορικό σύλλογο της χώρας, ο συνολικός αριθμός των δικηγορικών εταιριών, οι οποίες έχουν την έδρα τους στην πρωτοδικειακή του περιφέρεια, καθώς και των δικηγόρων που ασκούν μόνοι τους ελεύθερη δικηγορία απαγορεύεται να</b></p>

	<i>περιοριστεί με σύσταση εταιριών κάτω από το συνολικό αριθμό επτά (7).»</i>
<p>Άρθρο 4 παρ. 2 του Π.Δ. 81/2005:</p> <p>«2. Η έγκριση του καταστατικού και των τροποποιήσεων αυτού γίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου που ελέγχει αν οι διατάξεις του καταστατικού συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου και τη δικηγορική δεοντολογία.»</p>	<p><b>2.</b> Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του Π.Δ. 81/2005, αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><i>«2. Η έγκριση του καταστατικού και των τροποποιήσεων αυτού γίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου της έδρας της εταιρίας, που ελέγχει αν οι διατάξεις του καταστατικού συμφωνούν με τις διατάξεις του νόμου. Αν παρέλθει άπρακτο διάστημα μηνός από την υποβολή προς έγκριση του καταστατικού ή τροποποιήσεως αυτού, η έγκριση λογίζεται παρασχεθείσα.»</i></p>
<p>Άρθρο 4 παρ. 4 του Π.Δ. 81/2005:</p> <p>Η απόφαση της δικηγορικής εταιρίας για ίδρυση υποκαταστήματος υποβάλλεται για έγκριση στο δικηγορικό σύλλογο της έδρας της εταιρίας. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 εφαρμόζονται και εν προκειμένω. Η εγκριτική απόφαση γνωστοποιείται στο Δ.Σ. του υποκαταστήματος με μέριμνα του Δ.Σ. της έδρας.</p>	<p><b>3.</b> Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του Π.Δ. 81/2005, αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><i>«4. Η απόφαση της δικηγορικής εταιρίας για ίδρυση υποκαταστήματος γνωστοποιείται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από τη λήψη της, στο δικηγορικό σύλλογο της έδρας της εταιρίας. Η ίδρυση υποκαταστήματος καταχωρείται στα βιβλία εταιριών του δικηγορικού συλλόγου της έδρας της εταιρίας.»</i></p>
	<p><b>4.</b> Όπου στο Π.Δ. 81/2005 χρησιμοποιείται ο όρος «οικείος δικηγορικός σύλλογος», νοείται ο «δικηγορικός σύλλογος της έδρας της εταιρίας.»</p>

## Άρθρο 7

### Μηχανικοί

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ
	<p>1. α) Η αμοιβή των μηχανικών, για την μελέτη των έργων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του Π.Δ. 696/1974 (Α'301), καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλομένων. Οι προβλεπόμενες στο προεδρικό διάταγμα τούτο ως υποχρεωτικώς ελάχιστες αμοιβές παύουν εφεξής να ισχύουν με αυτόν τον χαρακτήρα. Τα ανωτέρω ισχύουν αντιστοίχως και ως προς κάθε οριζόμενη από οποιαδήποτε διάταξη νόμου ως υποχρεωτικώς ελάχιστη αμοιβή για εργασίες που αναφέρονται στο άρθρο 59 του Ν.Δ. της 17.7/16-8-1923, όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 10 του άρθρου αυτού.</p> <p>β) Η συνομολόγηση από μηχανικό σύμβασης με ασυνήθιστα χαμηλή αμοιβή, κατά την έννοια του άρθρου 52 του ΠΔ 60/2007 (Α'64), που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, είναι ανεπίτρεπτη και συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα. Το ΔΣ του ΤΕΕ, όταν περιέρχεται στην αντίληψή του περίπτωση συνομολογήσεως από μηχανικό σύμβασης, της οποίας η αμοιβή φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, τον καλεί εγγράφως να δικαιολογήσει το ύψος της, ζητώντας τις διευκρινίσεις που κρίνει σκόπιμες. Εφόσον οι εξηγήσεις του ενδιαφερομένου δεν κριθούν ικανοποιητικές, το ΔΣ του ΤΕΕ ασκεί την πειθαρχική δίωξη κατά τις κείμενες διατάξεις.</p> <p>2. Η σχετική σύμβαση, η οποία πρέπει να περιέχει τουλάχιστον τα</p>

	<p>στοιχεία που ορίζονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του ΒΔ της 30/31.5.1956 (Α'134), κατατίθεται από τον μηχανικό στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ). Μετά την περαίωση της μελέτης, ο μηχανικός γνωστοποιεί στο ΤΕΕ τα προκύπτοντα από αυτήν στοιχεία, με βάση τα οποία υπολογίζει και καταβάλλει στο ΤΕΕ τις εισφορές και τα λοιπά δικαιώματα, όπως αυτά προβλέπονται στην νομοθεσία, είτε ως παρακρατούμενα από την αμοιβή του μηχανικού, που επεβάλλετο κατά το άρθρο 2 του Β.Δ. της 30/31.5.1956 να κατατίθεται στο ΤΕΕ, είτε ως καταβαλλόμενα στο ΤΕΕ ως δικαιούχο ή προς απόδοση σε τρίτους δικαιούχους. Το ΤΕΕ, μετά από επαλήθευση των στοιχείων και του βάσει αυτών γενόμενου υπολογισμού των εισφορών, τον οποίο οριστικοποιεί, αποδίδει στους νόμιμους δικαιούχους τις καταβαλλόμενες σε αυτό εισφορές και δικαιώματα, πέραν εκείνων που προορίζονται γι' αυτό.</p> <p><b>3.</b> Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων ισχύουν αντιστοίχως και ως προς τον επιβλέποντα μηχανικό για τις εργασίες επίβλεψης καθώς και τον αναλαμβάνοντα τη διοίκηση έργου.</p> <p><b>4.</b> Οι νόμιμες εισφορές υπέρ του ΤΕΕ, υπέρ ασφαλιστικών ταμείων και λογαριασμών καθώς και οι λοιπές εισφορές και δικαιώματα που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ότι υπολογίζονται επί της αμοιβής των μηχανικών, υπολογίζονται εφεξής επί της συμβατικής αμοιβής εφ' όσον αυτή είναι μεγαλύτερη της νόμιμης αμοιβής κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του Π.Δ. 696/1974 όπως αντικαθίσταται με την</p>
--	--



	<p>παράγραφο 8, άλλως υπολογίζονται επί της νόμιμης αμοιβής. Στις περιπτώσεις που οι ως άνω εισφορές προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία ότι υπολογίζονται επί της υποχρεωτικώς ελάχιστης αμοιβής, υπολογίζονται εφεξής επί της νομίμου αμοιβής.</p> <p><b>5.</b> Οι αναφερόμενες στο Π.Δ. 696/1974 «ελάχιστες αμοιβές» ή «αμοιβές» νοούνται εφεξής ως νόμιμες αμοιβές κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ίδιου διατάγματος όπως αντικαθίσταται με την παράγραφο 8 και, πέραν της λήψεως υπόψη για τον υπολογισμό νομίμων εισφορών και δικαιωμάτων από το ΤΕΕ κατά την προηγούμενη παράγραφο, λαμβάνονται επίσης υπόψη από τα δικαστήρια κατά την εκδίκαση διαφορών από αμοιβές μηχανικών για την παροχή εργασίας σύμφωνα με τα άρθρα 677 έως 681 του Κ.Πολ.Δ., όταν δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία περί αυτών.</p>
	<p><b>6.</b> Ειδικά για την έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προϋπολογισμός που αναφέρεται στο άρθρο 3 του Π.Δ 696/1974, εξάγεται είτε βάσει αναλυτικού προϋπολογισμού, είτε σύμφωνα με τις τιμές μονάδος που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, κατόπιν γνώμης του ΤΕΕ, η οποία λαμβάνει υπόψη το κόστος κατασκευής όπως εξάγεται από τον αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων (άρθρο 41 του Ν. 1249/1982 (Α'43), όπως κάθε φορά ισχύει.»</p>
<p>Παράγραφος 6 του άρθρου 3 του Π.Δ. 696/1974:</p> <p>«6. Ειδικά για την έκδοση οικοδομικών αδειών, ο προϋπολογισμός εξάγεται είτε βάσει αναλυτικού προϋπολογισμού, είτε</p>	<p><b>7.</b> Η παράγραφος 6 του άρθρου 3 του Π.Δ. 696/1974 διαγράφεται.</p>

<p>σύμφωνα με τιμές μονάδος που καθορίζονται με υπουργική απόφαση, η οποία λαμβάνει υπόψη το κόστος κατασκευής όπως εξάγεται από το αντικειμενικό προσδιορισμό της αξίας των ακινήτων, (άρθρ. 41 του Νομ. 1249/1982 ΦΕΚ 43, όπως κάθε φορά ισχύει).»</p>	
<p>Άρθρο 1 παρ. 1 του Π.Δ. 696/1974</p> <p>«1. Αι δια του παρόντος καθοριζόμεναι αμοιβαί αποτελούν τα υποχρεωτικώς εφαρμοζόμενα κατώτατα όρια αποζημιώσεως δια την εκπόνησιν μελετών και διενέργειαν επιβλέψεων - παραλαβών και εκτιμήσεων Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Έργων ως και Τοπογραφικών, Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών Εργασιών, κατά τας κατωτέρω κατηγορίας ή διακρίσεις αυτών.»</p>	<p>8. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του Π.Δ. 696/1974, αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p>« 1. Οι καθοριζόμενες με το διάταγμα αυτό αμοιβές αποτελούν τις νόμιμες αμοιβές, οι οποίες ισχύουν για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία αμοιβής, για την εκπόνηση μελετών και την διενέργεια επιβλέψεων- παραλαβών και εκτιμήσεων Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Έργων ως και Τοπογραφικών Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών Εργασιών, κατά τις κατωτέρω κατηγορίες ή διακρίσεις αυτών.»</p>
<p>Πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του Π.Δ. 696/1974:</p> <p>«7. Προκειμένου για την αμοιβή μελέτης ή επίβλεψης αυτού ή εκτελέσεως άλλης εργασίας μηχανικού, για τα ιδιωτικά έργα καθορίζεται ότι η καταβαλλόμενη αμοιβή δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το ποσό των 5.000 δραχμ. Το ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται εκάστοτε για το συντελεστή της παρ. 2 του άρθρ. 4.»</p>	<p>9. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 3 του Π.Δ. 696/1974, διαγράφονται.</p>
<p>Άρθρο 59 του από 17.7/16.8.1923 Ν.Δ.</p> <p>«1. Δια Β.Δ/των. εκδιδομένων μετά γνώμην του συμβουλίου των δημοσίων έργων, κανονίζεται η δι' εκάστην περίπτωσιν πληρωτέα υπό των εργοδοτών αμοιβή εις τους μηχανικούς εν γένει και αρχιτέκτονας τους εκπονούντας μελέτας οινωδήποτε έργων και τους αναλαμβάνοντας την εφαρμογήν των μελετών και την εποπτεϊαν εκτελέσεως των έργων τούτων. " Μεταξύ των έργων αυτών συμπεριλαμβάνονται και όλα τα προβλεπόμενα απο το παρόν διάταγμα. Σε αυτά περιλαμβάνονται επίσης οι τοπογραφικές και οι κτηματογραφικές εργασίες, που αναφέρονται στο άρθρο 57,</p>	<p>10. Το άρθρο 59 του από 17.7/16.8.1923 ΝΔ (Α'228) αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><b>«Άρθρο 59</b></p> <p><b>Με Π.Δ. που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, ρυθμίζονται οι νόμιμες αμοιβές, που ισχύουν για την περίπτωση που δεν προκύπτει έγκυρη έγγραφη συμφωνία αμοιβής, των διπλωματούχων ανώτατων σχολών μηχανικών γενικά και αρχιτεκτόνων, μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, καθώς και</b></p>

<p>καθώς και οι χωροταξικές, ρυθμιστικές, πολεοδομικές και περιβαλλοντικές μελέτες."***Το εντός " " τελευταίο εδάφιο αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.11 Του άρθρου 3 του Ν.2242/1994 (Α 162) 2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφον οριζόμενη αμοιβή αποτελεί υποχρεωτικήν διατίμησιν δι' αμφοτέρα τα συμβαλλόμενα μέρη, εφ' όσον ταύτα δι' ιδιαιτέρας μεταξύ των εγγράφου συμφωνίας δεν εκανόνισαν άλλως τα της αμοιβής ταύτης.</p> <p>***Παρατήρηση:Σύμφωνα με το άρθρο μόνο παρ. 1 του Ν.Δ. 2726/1953, ΦΕΚ Α 325: "Ο κατά το άρθρον 59 παρ. 1 του από 17.7/16.8.1923 Ν.Δ. κανονισμός των ελαχίστων ορίων αμοιβής των μηχανικών εν γένει και αρχιτεκτόνων, εφαρμόζεται δι' όλας τας ειδικότητας των μηχανικών - μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών,καθώς και δια τους βάσει ειδικών διατάξεων νόμων ασκούντας τα επαγγέλματα ταύτα εν όλω ή εν μέρει. Τα ως άνω ελάχιστα όρια αμοιβών αποτελούν κατωτέραν διατίμησιν υποχρεωτικήν δι' αμφοτέρα τα συμβαλλόμενα μέρη καταργουμένης κατά τα λοιπά της παρ. 2 του ως άνω άρθρου".</p>	<p>αυτών που ασκούν τα επαγγέλματα αυτά, βάσει ειδικών διατάξεων νόμου, εν όλω ή εν μέρει, που εκπονούν μελέτες οποιωνδήποτε έργων και αυτών που αναλαμβάνουν την εφαρμογή των μελετών και την επίβλεψη της εκτέλεσης των έργων αυτών. Μεταξύ των ως άνω έργων περιλαμβάνονται επίσης οι τοπογραφικές και κτηματογραφικές εργασίες καθώς και οι χωροταξικές, ρυθμιστικές, πολεοδομικές και περιβαλλοντικές μελέτες.</p> <p>Ο παραπάνω κανονισμός των αμοιβών αναφέρεται στη μελέτη, επίβλεψη, εποπτεία ή έλεγχο και παραλαβή κάθε είδους έργων ή εγκαταστάσεων, καθώς και σε κάθε είδους τεχνικές γενικά εργασίες και υπηρεσίες, σχεδιαγράμματα, καταμετρήσεις, γνωμοδοτήσεις, πραγματογνωμοσύνες κ.τ.λ. ή αμοιβές που καταβάλλονται σε αυτούς που μετέχουν σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και στους κριτές αυτών.»</p>
<p>Παρ.1 και 2 του άρθρου μόνου του ν.δ. 2726/1953:</p> <p>« 1. Ο κατά το άρθρον 59 παράγραφος 1 του από 17.7/16.8.1923 Ν. Δ. "περί σχεδίων πόλεων, κωμών και συνοικισμών του Κράτους και οικοδομής αυτών" κανονισμός των ελαχίστων ορίων αμοιβής των μηχανικών εν γένει και αρχιτεκτόνων, εφαρμόζεται δι' όλας τας ειδικότητας των μηχανικών-μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών,καθώς και διά τους βάσει ειδικών διατάξεων νόμων ασκούντας τα επαγγέλματα ταύτα εν όλω ή εν μέρει. Τα ως άνω ελάχιστα όρια αμοιβών αποτελούν κατωτέραν διατίμησιν υποχρεωτικήν δι' αμφοτέρα τα συμβαλλόμενα μέρη καταργουμένης κατά τα λοιπά της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου.</p>	<p>11. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου μόνου του Ν.Δ. 2726/1953 (Α'325) καταργούνται.</p>

<p>2. Ο κανονισμός ούτος των αμοιβών εκτείνεται εις την μελέτην, εφαρμογή, επίβλεψιν, εποπτείαν ή έλεγχον και παραλαβήν πάσης φύσεως έργων ή εγκαταστάσεων, καθώς και εις πάσης φύσεως τεχνικάς εν γένει εργασίας και υπηρεσίας, σχεδιαγράμματα, καταμετρήσεις, γνωμοδοτήσεις, πραγματογνωμοσύνας κλπ. ή αμοιβάς καταβαλλομένας εις τους μετέχοντας αρχιτεκτονικών διαγωνισμών και τους κριτάς τούτων.»</p>	
<p>Παρ.4 του άρθρου μόνου του Ν.Δ. 2726/1953:</p> <p>«4. Εκ της ως άνω αμοιβής μελέτης παρακρατείται υπό του Τ.Ε.Ε. ποσοστόν 8%, όπερ διατίθεται διά την εθελουσίαν έξοδον εκ του επαγγέλματος των μη διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών και βάσει ειδικών διατάξεων νόμου αποδεδειγμένως ασκούντων ως άνω το τεχνικόν επάγγελμα και εγγεγραμμένους εις τα οικεία μητρώα, κατά τα οριζόμενα διά Β. Διατάγματος, εκδιδόμενου προτάσει του Υπουργού Δημοσίων Εργων, μετά γνώμην του Συμβουλίου Δημοσίων Εργων και πρότασιν του Τ.Ε.Ε. Ποσοστόν μέχρι 2% κρατείται επίσης υπό του Τ.Ε.Ε. διά τας πάσης φύσεως σχετικής δαπάνας αυτού. Το υπόλοιπον της αμοιβής της μελέτης καταβάλλεται, εν όλω ή τμηματικώς, προς τον δικαιούχον υπό του Τ.Ε.Ε. ή του υπό τούτου εξουσιοδοτουμένου, μετά την υπό της Αρχής έγκρισιν της μελέτης, κατά τα ορισθησόμενα διά Β. Διατάγματος, ομοίως εκδιδόμενου.</p> <p>"Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης κατάθεσης των αμοιβών μελετών ή επιβλέψεων από τον εργοδότη μπορεί και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας να επιδιώξει δικαστικώς την είσπραξη της οφειλόμενης αμοιβής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μέλους του Τ.Ε.Ε. ή της εταιρείας εκπονήσεως τεχνικών μελετών ή των εκάστοτε συνιστώμενων γραφείων ή συμπραττόντων γραφείων εκπονήσεως τεχνικών μελετών, στην οποία θα προσδιορίζεται και το σύνολο της</p>	<p><b>12 α)</b> Επί της συμβατικώς συνομολογουμένης ή της νομίμου αμοιβής κατά τις διακρίσεις της παρ. 4, καταβάλλεται από τον μηχανικό υπέρ του ΤΕΕ ποσοστό 2% για τις πάσης φύσεως δαπάνες αυτού. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης καταβολής των αμοιβών μελετών ή επιβλέψεων από εργοδότη, μπορεί και το Τ.Ε.Ε. να επιδιώξει δικαστικώς την είσπραξη της οφειλόμενης αμοιβής, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου μέλους του Τ.Ε.Ε. ή της εταιρείας εκπονήσεως τεχνικών μελετών ή των εκάστοτε συνιστώμενων γραφείων ή συμπραττόντων γραφείων εκπονήσεως τεχνικών μελετών, στην οποία θα προσδιορίζεται και το σύνολο της δικαιούμενης αμοιβής.</p> <p><b>β)</b> Η παρ. 4 του άρθρου μόνου του Ν.Δ. 2726/1953 (Α'325) καταργείται.</p>

<p>δικαιούμενης αμοιβής". ***Το εντός " " εδάφιο προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 15 του Ν.2308/1995 (Α 114)</p>	
<p>Άρθρο 2, παρ.1 έως και 3 του Β.Δ. 30/31.5.1956:</p> <p>« 1. Οι αναθέτοντες εις τους εν τη παρ.1 του προηγούμενου άρθρου μελέτας, οι αναφερόμενοι εις το άρθρ.2 του Ν.Δ/τος της 15/7.10.1927 "περί εκδικάσεως των εξ αμοιβών των εργασιών Πολιτικών Μηχανικών, Αρχιτεκτόνων κλπ. διαφορών μεταξύ τούτων και πελατών", ως τούτο ετροποποιήθη δια του άρθρ.1 του Α.Ν. της 19/23.11.35 "περί τροποποιήσεως και ερμηνείας του από 30.4.1926 Ν.Δ/τος "περί εκδικάσεως των εξ αμοιβών εργασιών Πολιτικών Μηχανικών, Αρχιτεκτόνων κλπ. Διαφορών μεταξύ τούτων και πελατών", υποχρεούνται όπως καταθέτωσι κατά τα εφεξής οριζόμενα εις το Τ.Ε.Ε. η τον υπό τούτου εξουσιοδοτούμενον το σύνολον της οφειλομένης παρ' αυτών προς τους εν τη παρ.1 του προηγούμενου άρθρου αναφερομένους αμοιβής μελέτης, ως αύτη κατά τα άνω καθωρίσθη υπό αρμοδιάς Κρατικής Υπηρεσίας η του Τ.Ε.Ε., στερούμενοι του δικαιώματος όπως καταβάλωσι την αμοιβήν απ' ευθείας εις τους δικαιούχους. 2. Οι εν τη παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου αναφερόμενοι και ανεξαρτήτως ποσού αμοιβής δικαιούνται απολύψεως τμηματικής πληρωμής ίσης προς το ποσόν του αναλογούντος φόρου επιτηδεύματος εις την ανατεθείσαν μελέτην, υπολογιζομένης βάσει του οριστικού πίνακος αμοιβής. Η τμηματική αύτη πληρωμή καταβάλλεται υπό του οφειλέτου εις το Τ.Ε.Ε. 3 Ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει εις το Τεχνικόν Επιμελητήριον της Ελλάδος το υπόλοιπον της αμοιβής μετά την αφάρεσιν του εν τα προηγούμενω εδαφίω φόρου επιτηδεύματος και των τυχόν κατά την διάρκεια της εργασίας κατατιθεμένων εις το Τ. Ε.Ε. προκαταβολών επί της αμοιβής. Η καταβολή γίνεται εντός 15 ημερών από της πραιώσεως ή της παραδόσεως εις αυτόν της συντελεσθείσης μελέτης εφ' όσον δεν χρήζει περαιτέρω εγκρίσεως παρά Δημοσίας Αρχής, ή χρήζει μεν τοιαύτης εγκρίσεως, δεν ητήσατο όμως ο οφειλέτης ταύτην εντός</p>	<p><b>13.</b> Οι διατάξεις των παραγράφων 1,2 και 3 του άρθρου 2 του Β.Δ. της 30/31.5.1956, παύουν εφεξής να ισχύουν.</p>

<p>της ως άνω προθεσμίας των 15 ημεων. Αιτηθείσης της εγκρίσεως της μελέτης εντός της ως άνω προθεσμίας παρά του υποχρέου εις την καταβολήν της αμοιβής ιδιώτου ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου ή αμοιβή καταβάλλεται εις το Τ.Ε.Ε. μετά την έγκρισιν της μελέτης και προ της εκδόσεως της απαιτουμένης αδείας προς εκτέλεσιν των περιών η μελέτη εργασιών, εις ας δε περιπτώσεις δεν απαιτείται η χορήγησις τοιαύτης αδείας μετά την έγκρισιν της μελέτης υπό της αρμόδιας Αρχής και προ της παραδόσεως αυτής εις τον υπόχρεον προς καταβολήν της αμοιβής". ***Η μέσα σε " " παρ. 3 αντικατεστάθη ως άνω δια του άρθρ. 1 Β.Δ. 188 της 16 Φεβρ. /3 Μαρτ. 1966 (ΦΕΚ Α`45).»</p>	
<p>Η παράγραφος 4 του άρθρου 2 του ΒΔ 30/31.5.1956:</p> <p>"4. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης καταβολής της οφειλόμενης αμοιβής ή τμηματικών πληρωμών έχει δικαίωμα εγέρσεως δικαστικής αγωγής εισπράξεως της οφειλομένης αμοιβής, ο δικαιούχος μηχανικός ή τα δικαιούχα γραφεία μελετητών με οποιαδήποτε εταιρική μορφή, συμπεριλαμβανομένων και των κοινοπραξιών. Το αυτό δικαίωμα έχει και το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος. Αίτημα της καταψηφιστικής αγωγής θα είναι η καταβολή του οφειλόμενου ποσού στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος. Τα ανωτέρω τυγχάνουν αναλόγου εφαρμογής και στην περίπτωση των ασφαλιστικών μέτρων»</p>	<p><b>14.</b> Το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του ΒΔ 30/31.5.1956, αντικαθίστανται ως εξής:</p> <p><b>«Αίτημα της αγωγής θα είναι η αναγνώριση υποχρεώσεως καταβολής ή η καταβολή του οφειλόμενου ποσού στο μελετητή μηχανικό. Τούτο εφαρμόζεται αναλογικά και στην περίπτωση ασφαλιστικών μέτρων»</b></p>
	<p><b>15.</b> Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών, μετά γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ, διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή στις διατάξεις του παρόντος νόμου των διατάξεων της νομοθεσίας που διέπει την εκπόνηση</p>

	<p>μελετών ιδιωτικών έργων και τις αμοιβές των μηχανικών, εν γένει και αρχιτεκτόνων.</p>
<p>Παρ. 8 του άρθρου 4 του ν.3316/2005</p> <p>«8. Οι οικονομικές προσφορές που υποβάλλονται στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων των άρθρων 6 έως 10 συντάσσονται με τήρηση των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων σχετικά με την αμοιβή των μελετών και υπηρεσιών του άρθρου 2. Οι αναθέτουσες Αρχές αναφέρουν στις προκηρύξεις τις διατάξεις αυτές.</p>	<p><b>16.</b> Η διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 4 του ν.3316/2005 (Α΄42) αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:</p> <p>«8. Ο υπολογισμός της προεκτιμώμενης αμοιβής κατά το άρθρο τούτο, καθόσον αφορά τη διενέργεια του διαγωνισμού, χρησιμεύει αποκλειστικά στις αναθέτουσες αρχές για τον προσδιορισμό των καλουμένων με την προκήρυξη τάξεων πτυχίου στον διαγωνισμό.</p> <p>Η ως άνω προεκτιμώμενη αμοιβή, που υπολογίζεται από την αναθέτουσα αρχή, δεν δεσμεύει τους συμμετέχοντες στον διαγωνισμό, οι οποίοι δικαιούνται να υποβάλουν οικονομική προσφορά χαμηλότερη από το ποσό της προεκτιμώμενης αμοιβής.</p> <p>9.Αν υποβληθεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, εφαρμόζεται το άρθρο 52 του Π.Δ. 60/2007 (Α΄64)».</p>
<p>Η παράγραφος 9 του άρθρου 6 του ν.3316/2005:</p> <p>«9. Κριτήρια ανάθεσης της προμελέτης είναι:</p> <p>α) Η ποιότητα της τεχνικής προσφοράς, η οποία συνίσταται: αα) Στην πληρότητα της διερεύνησης εναλλακτικής λύσης. ββ) Στα χαρακτηριστικά της προτεινόμενης με την προσφορά λύσης, η οποία βαθμολογείται, ανάλογα με τη φύση του έργου, με βάση ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω υποκριτήρια: (1) Τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της λύσης (2) Την αισθητική αξία της λύσης. (3) Την ευκολία κατασκευής της λύσης. (4) Τη δαπάνη του έργου, που</p>	<p><b>17.</b> Το τρίτο εδάφιο της περιπτώσεως β΄ της παρ. 9 του άρθρου 6 του ν.</p>

<p>περιλαμβάνει τη δαπάνη κατασκευής του και, εφόσον ορίζεται στην προκήρυξη, την ετήσια δαπάνη λειτουργίας και συντήρησης κατά τη διάρκεια ζωής του έργου. Στην προκήρυξη περιλαμβάνονται συγκεκριμένα οι παράμετροι υπολογισμού της δαπάνης λειτουργίας και συντήρησης του έργου. 5) Τον προβλεπόμενο χρόνο υλοποίησης του έργου.(6) Τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της λύσης. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι επί μέρους συντελεστές βαρύτητας των ως άνω υποκριτηρίων της τεχνικής προσφοράς, ενώ μπορεί να εξειδικεύονται ανάλογα με την κατηγορία, το μέγεθος και το είδος έργου ή να προστίθενται και άλλα. Μέχρι την έκδοση της απόφασης οι συντελεστές βαρύτητας των υποκριτηρίων ορίζονται στην προκήρυξη. Η τεχνική προσφορά των υποψηφίων βαθμολογείται σε εκατονταβάθμια κλίμακα και η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού στην τελική βαθμολογία των υποψηφίων ορίζεται σε ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%). β) Η οικονομική προσφορά του υποψηφίου για την εκπόνηση της προτεινόμενης από αυτόν κύριας τεχνικής λύσης και των εναλλακτικών της, εφόσον προβλέπεται η υποβολή τους, που περιλαμβάνει και τις αμοιβές για απαραίτητες υποστηρικτικές μελέτες και εργασίες. Σε περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 5, η οικονομική προσφορά αναλύεται λεπτομερώς στα επί μέρους στάδια μελέτης. Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά απορρίπτεται εφόσον κατά κατηγορία μελέτης παραβιάζει τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τις αμοιβές της προς ανάθεση μελέτης ή εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικείμενου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στην προτεινόμενη τεχνική λύση. Η οικονομική προσφορά των υποψηφίων βαθμολογείται σε εκατονταβάθμια κλίμακα με τον τρόπο που ορίζεται στην προκήρυξη και η βαρύτητα του κριτηρίου αυτού στην τελική βαθμολογία ορίζεται σε δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζεται ενιαίος τρόπος βαθμολόγησης της οικονομικής προσφοράς. Μέχρι την</p>	<p>3316/2005, αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><b>«Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικείμενου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στην προτεινόμενη τεχνική λύση.»</b></p>
---	---



<p>έκδοση της απόφασης ο τρόπος βαθμολόγησης ορίζεται στην προκήρυξη.»</p>	
<p>Η παρ. 5 του άρθρου 7 του ν.3316/2005:  «5. Η οικονομική προσφορά συντίθεται για κάθε επί μέρους κατηγορία μελέτης σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 4 και περιλαμβάνει τις αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών και για τον προγραμματισμό, την επίβλεψη και την αξιολόγηση των αναγκαίων ερευνητικών εργασιών πάσης φύσεως, ενώ δεν μπορεί να περιλαμβάνει αμοιβές για την εκτέλεση ερευνητικών εργασιών, οι οποίες ανατίθενται με ιδιαίτερη σύμβαση. "Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται αμοιβές για την εκτέλεση ερευνητικών εργασιών στην προεκτιμώμενη αμοιβή και αντίστοιχα στην οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων σε περίπτωση σύνθετης μελέτης, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή των ερευνητικών εργασιών δεν υπερβαίνει ποσοστό 15% της συνολικής προεκτιμώμενης αμοιβής. Στην περίπτωση αυτή τίθεται στην προκήρυξη της σύμβασης η προβλεπόμενη ποσότητα μονάδων φυσικού αντικείμενου των ερευνητικών εργασιών και η προεκτιμώμενη αξία τους (στο σύνολο και ανά μονάδα) και οι διαγωνιζόμενοι υποβάλλουν προσφορά επί της αξίας αυτής σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η πληρωμή των εργασιών αυτών γίνεται με βάση τις προσφερθείσες τιμές και την εκτελεσθείσα ποσότητα μονάδων φυσικού αντικείμενου, κατόπιν υποβολής σχετικής επιμέτρησης από τον ανάδοχο, η οποία θεωρείται από τον Προϊστάμενο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Για την υπόλοιπη, μη εκτελεσθείσα, ποσότητα μονάδων δεν καταβάλλεται αμοιβή στον ανάδοχο."**** Τα άνω εντός " " εδάφια της παρ.5 προστέθηκαν με την παρ.1 άρθρ.5 Ν.3481/2006,ΦΕΚ Α 162/2.8.2006.»</p>	<p><b>18.</b> Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν.3316/2005, οι λέξεις <b>«σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 7 και 8»</b> αντικαθίστανται με τις λέξεις <b>«σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8»</b>.</p>

<p>Η παρ. 10 του άρθρου 7 του ν.3316/2005:</p> <p>«10. Μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας των τεχνικών προσφορών, τόσο στην ανοικτή όσο και στην κλειστή διαδικασία, σε δημόσια συνεδρίαση της Επιτροπής Διαγωνισμού που γνωστοποιείται εγγράφως στους υποψήφιους προ πέντε (5) ημερών, αποσφραγίζονται οι οικονομικές προσφορές και καταχωρείται το περιεχόμενό τους στο πρακτικό. Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά απορρίπτεται εφόσον κατά κατηγορία μελέτης παραβιάζει τις εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σχετικά με την αμοιβή των μελετών που ανατίθενται ή οι ποσότητες του φυσικού αντικείμενου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στο αντικείμενο της μελέτης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία των εδαφίων β' και δ' της παραγράφου 2. Η Επιτροπή Διαγωνισμού βαθμολογεί τις οικονομικές προσφορές και εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης στον υποψήφιο που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά, με στάθμιση της βαθμολογίας των τεχνικών και των οικονομικών προσφορών. Επί ισοβαθμίας προκρίνεται ο υποψήφιος με τη μεγαλύτερη βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς. Το πρακτικό κοινοποιείται στους υποψήφιους κατά το άρθρο 22 και η προθεσμία υποβολής ενστάσεων κατ' αυτού είναι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Επί των ενστάσεων διατυπώνει τη γνώμη της η Επιτροπή και τη διαβιβάζει, μαζί με το πρακτικό, στην Προϊσταμένη Αρχή, που αποφασίζει για την έγκριση ή μη του αποτελέσματος με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής. Οι διατάξεις της παραγράφου 12 του άρθρου 6 εφαρμόζονται ανάλογα.»</p>	<p><b>19.</b> Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 7 του ν.3316/2005 αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><b>«Η υποβληθείσα οικονομική προσφορά κατά κατηγορία μελέτης απορρίπτεται εφόσον οι ποσότητες του φυσικού αντικείμενου της προσφοράς δεν αντιστοιχούν στο αντικείμενο της μελέτης όπως προκύπτει από τα στοιχεία του εδαφίου β της παραγράφου 2».</b></p>
<p>Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005:</p> <p>«2. Η αμοιβή μελέτης που εκπονείται κατά την παράγραφο 1 υπολογίζεται κατά τις</p>	<p><b>20.</b> Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 19 του ν. 3316/2005, καταργούνται.</p>

<p>εθνικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις σχετικά με την αμοιβή των μελετών και τα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 4.</p> <p>3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να ορίζονται οι απαραίτητες διαδικασίες για την εξασφάλιση της καταβολής της ελάχιστης νόμιμης αμοιβής του μελετητή. Μέχρι την έκδοση της απόφασης αυτής η αμοιβή καταβάλλεται κατά τις ισχύουσες διατάξεις».</p>	
	<p><b>21.</b> Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομικών διενεργείται κάθε αναγκαία προσαρμογή του ν. 3316/2005 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, στις διατάξεις του παρόντος νόμου.</p>
	<p><b>22.</b> Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, προσαρμόζονται οι διατάξεις της υπ' αριθ. ΔΜΕΟ/α/οικ/1161(Β'1064/27.7.2005) υ.α. που αφορούν την βαθμολόγηση οικονομικών προσφορών, στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του ν.3316/2005, όπως αντικαθίστανται με τις διατάξεις της παραγράφου 16 του παρόντος άρθρου.</p>

### **Άρθρο 8 Νόμιμοι Ελεγκτές**

<b>ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ</b>	<b>ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ</b>
<p>Η παρ. 6 άρθρου 18 ν. 2231/1994:</p> <p>«6. Με ειδικές ή γενικές αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου καθορίζονται οι ελάχιστες ώρες πραγματοποίησης του κάθε υποχρεωτικού ελέγχου, το ελάχιστο ενιαίο</p>	<p>1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 18 του Ν.2231/1994 (Α' 139) αντικαθίσταται ως ακολούθως:</p> <p><b>«6. Με γενικές ή ειδικές αποφάσεις του</b></p>

<p>ωρομίσθιο και το ανώτατο όριο ετησίας απασχόλησης των ορκωτών ελεγκτών και του βοηθητικού προσωπικού τους στους ελέγχους αυτούς, καθώς και τα υποβαλλόμενα στο Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών στοιχεία της χρήσεως, στην οποία αφορά ο κάθε συγκεκριμένος έλεγχος. Σε κάθε περίπτωση, η τελική αμοιβή για τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών ορκωτού ελεγκτή και του βοηθητικού προσωπικού του καταβάλλεται στην εταιρία ή κοινοπραξία που του ανέθεσε το συγκεκριμένο έργο, η οποία εκδίδει και το από το νόμο προβλεπόμενο παραστατικό στοιχείο.»</p>	<p><b>Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), μετά πρόταση του Εποπτικού Συμβουλίου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.) καθορίζονται οι ελάχιστες αναγκαίες ώρες για τη διενέργεια των υποχρεωτικών ελέγχων, το ανώτατο όριο ετησίας απασχόλησης των νόμιμων ελεγκτών και του βοηθητικού προσωπικού τους στους υποχρεωτικούς ελέγχους και τα υποβαλλόμενα στο Σ.Ο.Ε.Λ. στοιχεία της χρήσεως, στην οποία αφορά ο κάθε έλεγχος. Για τον καθορισμό των ελαχίστων αναγκαίων ωρών υποχρεωτικών ελέγχων, λαμβάνονται ιδίως υπόψη αντικειμενικά δεδομένα αναγόμενα κατά περίπτωση στην κατηγορία μονάδων ή στη συγκεκριμένη μονάδα, που αναφέρονται στα γενικά χαρακτηριστικά του κλάδου, στην πολυπλοκότητα του αντικειμένου του ελέγχου, στην οργανωτική δομή, στο μέγεθος και στην ιδιαίτερη σημασία της ασκούμενης δραστηριότητας για το δημόσιο συμφέρον.»</b></p>
<p>Άρθρο 18 παρ. 2 περ. α του Π.Δ. 226/1992:</p> <p>«α. Η ανάληψη οποιουδήποτε τακτικού ελέγχου γίνεται με την προϋπόθεση ότι η αμοιβή του συγκεκριμένου ελέγχου δεν υπερβαίνει το ένα δέκατο του συνόλου των εσόδων που πραγματοποίησε η εκλεγόμενη εταιρία ή κοινοπραξία κατά τη διάρκεια της προηγούμενης δωδεκάμηνης διαχειριστικής χρήσης. Κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης αυτής από κάθε εταιρία ή κοινοπραξία εγγραφόμενη στο Μητρώο του Σ.Ο.Ε., ως σύνολο εσόδων της προηγούμενης δωδεκάμηνης διαχειριστικής χρήσης της λαμβάνεται το γινόμενο του συνόλου της ανώτατης επιτρεπόμενης ετήσιας απασχόλησης των Ορκωτών Ελεγκτών και του βοηθητικού ελεγκτικού προσωπικού της, επί το εκάστοτε ισχύον ενιαίο ωρομίσθιο της ίδια εταιρίας ή κοινοπραξίας ελεγκτών.»</p>	<p><b>2.Η περίπτωση α της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του Π.Δ.. 226/1992 (Α' 120), καταργείται.</b></p>
<p>Άρθρο 18 παρ. 3 περ. β π.δ. 226/1992:</p> <p>«β. Η εκλεγόμενη εταιρία ή κοινοπραξία οφείλει να αποποιηθεί αμέσως την εκλογή της, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των περιπτ. α' ή γ', της προηγούμενης</p>	<p><b>3.Οι περιπτώσεις β' και γ' του άρθρου 18 του π.δ. 226/1992, αντικαθίστανται ως εξής:</b></p> <p><b>«β. Ο εκλεγόμενος νόμιμος ελεγκτής ή ελεγκτικό γραφείο οφείλει να αποποιηθεί αμέσως την εκλογή του, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της περιπτ.</b></p>

παραγράφου 2, γνωστοποιώντας την αποποίηση της και στο Εποπτικό Συμβούλιο. Η παράλειψη της υποχρέωσης αυτής συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής σε βάρος της εταιρίας ή κοινοπραξίας ελεγκτών από δρχ. πέντε εκατομμύρια (5.000.000) μέχρι το τριπλάσιο της ελάχιστης αμοιβής ελέγχου, όπως αυτή προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 6. Για την παράλειψη και την έκταση της χρηματικής ποινής αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο.»

γ. Αν η εταιρία ή κοινοπραξία ελεγκτών δεν αποποιείται τον έλεγχο, οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της εντολής να γνωστοποιήσει στην προς έλεγχο μονάδα και στο Εποπτικό Συμβούλιο το όνομα του Ορκωτού Ελεγκτή ή Ελεγκτών, στους οποίους ανέθεσε την ευθύνη του συγκεκριμένου ελέγχου, καθώς και τις προϋπολογιζόμενες ώρες πραγματοποίησης του ελέγχου αυτού. Οι ώρες αυτές, συνυπολογιζόμενων και των ωρών άλλων τακτικών ελέγχων που έχουν ήδη ανατεθεί σε ένα Ορκωτό Ελεγκτή και πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα στη δωδεκάμηνη περίοδο από 1ης Ιουλίου εκάστου έτους μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο ετήσιο απασχόλησης του ίδιου και του απ' αυτόν απασχολούμενου ελεγκτικού προσωπικού, όπως το όριο αυτό καθορίζεται από το Εποπτικό Συμβούλιο. Τυχόν υπέρβαση του πιο πάνω ορίου, συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής σε βάρος της εταιρίας ή κοινοπραξίας, από δρχ. πέντε εκατομμύρια (5.000.000) μέχρι το τριπλάσιο της αμοιβής που αντιστοιχεί στις καθ' υπέρβαση ανατεθείσες ώρες ελέγχου, η οποία αποφασίζεται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο.»

γ' της προηγούμενης παραγράφου 2, γνωστοποιώντας την αποποίηση του και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.). Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής από δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή. Για τη διαπίστωση της παράβασης και την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.).

«γ. Αν το ελεγκτικό γραφείο δεν αποποιείται τον έλεγχο, οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη λήψη της εντολής να γνωστοποιήσει στην προς έλεγχο μονάδα και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ο.Ε.Λ. το όνομα του νόμιμου Ελεγκτή ή Ελεγκτών, στους οποίους ανέθεσε την ευθύνη του συγκεκριμένου ελέγχου. Περαιτέρω, μέσα στην ίδια προθεσμία από τη λήψη της εντολής, ο νόμιμος ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο οφείλει να γνωστοποιήσει στην προς έλεγχο μονάδα και στο Εποπτικό Συμβούλιο του Σ.Ο.Ε.Λ. τις προϋπολογιζόμενες ώρες πραγματοποίησης του ελέγχου αυτού. Οι ώρες αυτές, συνυπολογιζόμενων και των ωρών άλλων ελέγχων που έχουν ήδη ανατεθεί σε ένα νόμιμο ελεγκτή και πρέπει να πραγματοποιηθούν μέσα στη δωδεκάμηνη περίοδο από 1ης Ιουλίου εκάστου έτους μέχρι την 30η Ιουνίου του επόμενου, δεν μπορεί να υπερβαίνουν το ανώτατο όριο ετήσιας απασχόλησης του ίδιου και του απασχολούμενου από αυτόν ελεγκτικού προσωπικού, όπως το όριο αυτό καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Λ.Τ.Ε. Τυχόν υπέρβαση του πιο πάνω ορίου, συνιστά πειθαρχικό αδίκημα και συνεπάγεται την επιβολή χρηματικής ποινής από δέκα πέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης και την ενδεχόμενη υποτροπή. Για τη διαπίστωση της παράβασης και την επιμέτρηση της χρηματικής ποινής αποφασίζει το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Ε.Λ.Τ.Ε.»

Άρθρο 18 παρ. 6 Π.Δ. 226/1992:

«6. Η μείωση της αμοιβής ελέγχου της παραγράφου 1 του άρθρου 3, όπως αυτή καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου, απαγορεύεται.

Ειδικότερα:

α. Με γενικές ή ειδικές αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου, καθορίζονται ετησίως οι ελάχιστες ώρες πραγματοποίησης του τακτικού ελέγχου της κάθε μονάδας ή κατηγορίας μονάδων, οι οποίες πραγματοποιούνται μόνο από μέλη του Σ.Ο.Ε. εγγεγραμμένα στα οικεία Μητρώα του άρθρου 13.

Για τον καθορισμό των ωρών αυτών, το Εποπτικό Συμβούλιο λαμβάνει ιδίως υπόψη τα δεδομένα της απαιτούμενης χρονικής απασχόλησης στη συγκεκριμένη ή σε παρεμφερείς μονάδες, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί από τους τακτικούς ελέγχους του Σώματος Ορκωτών Λογιστών, καθώς και το αντικείμενο των εργασιών τους, το σύνολο ενεργητικού και τον ετήσιο κύκλο εργασιών και τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού τους.

β. Οι κατά τα ανωτέρω προσδιοριζόμενες ώρες, καθώς και το ελάχιστο μέσο ενιαίο ωρομίσθιο, που ισχύει κάθε φορά για την απασχόληση του Ορκωτού Ελεγκτή και του βοηθητικού ελεγκτικού προσωπικού του, βρίσκονται στη διάθεση των εταιριών ή κοινοπραξιών ελεγκτών.

γ. Κάθε εταιρία ή κοινοπραξία ελεγκτών μπορεί να διαφοροποιεί το μέσο ενιαίο ωρομίσθιο απασχόλησης των ελεγκτών της σε τιμή μεγαλύτερη του καθοριζόμενου από το Εποπτικό Συμβούλιο ελάχιστου ύψους του, με την προϋπόθεση ότι η διαφοροποίηση αυτή γνωστοποιείται στο Εποπτικό Συμβούλιο και ισχύει γενικά για όλους τους τακτικούς ελέγχους που αναλαμβάνονται από την εταιρία ή κοινοπραξία ελεγκτών ύστερα από την ημερομηνία της παραπάνω γνωστοποίησης.

δ. Η υπέρβαση των προϋπολογιζόμενων ωρών πραγματοποίησης τακτικού ελέγχου, που συνεπάγεται την αύξηση της αμοιβής ελέγχου, επιτρέπεται πάντοτε με την προϋπόθεση ότι αυτή έχει γίνει αποδεκτή από την ελεγχόμενη μονάδα.

ε. Το Εποπτικό Συμβούλιο παρακολουθεί τη νομιμότητα της ανάθεσης των τακτικών

4. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του Π.Δ. 226/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η αμοιβή ελέγχου της παραγράφου 1 του άρθρου 3, καθορίζεται με ελεύθερη συμφωνία των μερών, βάσει των προϋπολογιζόμενων ωρών διενέργειας του ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο. Οι νόμιμοι ελεγκτές και τα ελεγκτικά γραφεία δύνανται να αναρτούν ενδεικτικές ωριαίες τιμές και τα κριτήρια εφαρμογής τους στο διαδικτυακό τους τόπο.»

<p>ελέγχων, καθώς και τις τιμολογούμενες αμοιβές και ερευνά κάθε περίπτωση έκπτωσης ή επιστροφής της κατά τις διατάξεις αυτής της παραγράφου προσδιοριζόμενης ελάχιστης αμοιβής ελέγχου.</p> <p>Για το σκοπό αυτό το Εποπτικό Συμβούλιο μπορεί να καλεί κάθε εταιρία ή κοινοπραξία ελεγκτών να του υποβάλει τα κατά την κρίση του στοιχεία ή να αποφασίζει για τη διενέργεια ειδικού λογιστικού ελέγχου επί των βιβλίων και στοιχείων της, διενεργουμένου από διμελή τουλάχιστον Επιτροπή που συγκρατεί από μέλη του Εποπτικού και του Επιστημονικού Συμβουλίου. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι, με οποιοδήποτε άμεσο ή έμμεσο τρόπο, έχει γίνει διαφοροποίηση της αμοιβής τακτικού ελέγχου κάτω της ελάχιστης, το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει για την επιβολή χρηματικής ποινής σε βάρος της υπεύθυνης εταιρίας ή κοινοπραξίας ελεγκτών, από δρχ. πέντε εκατομμύρια (5.000.000) κατ' ελάχιστον μέχρι το εικοσαπλάσιο του ποσού της διαφοροποίησης. Σε περίπτωση υποτροπής, η επιβαλλόμενη νέα χρηματική ποινή δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από το τριπλάσιο της προηγούμενης.»</p>	
<p>Άρθρο 20 παρ. 2 β του Π.Δ. 226/1992:  «2. Στο παραπάνω πειθαρχικό συμβούλιο παραπέμπεται με απόφαση του Εποπτικού Συμβουλίου, ο Ορκωτός Ελεγκτής ή Επίκουρος ή Δόκιμος ή Ασκούμενος Ορκωτός Ελεγκτής για:  β) Ανάρμοστη συμπεριφορά, στην οποία περιλαμβάνεται και η διαπραγμάτευση της αμοιβής του υποχρεωτικού ελέγχου.»</p>	<p><b>5.</b> Η περίπτωση β΄ της παρ. 2 του άρθρου 20 του Π.Δ. 226/1992 αντικαθίσταται ως εξής:</p> <p><b>«β) Ανάρμοστη συμπεριφορά.»</b></p>

**Άρθρο .....**

**Έναρξη ισχύος**

1. Η ισχύς των διατάξεων του νόμου που παρέχουν νομοθετική εξουσιοδότηση αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η ισχύς των λοιπών διατάξεων του νόμου αρχίζει τέσσερις (4) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα ..... Ιανουαρίου 2011



ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ , ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΤΙΝΑ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ , ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΧΑΡΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ